NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAymarket 1-6100

Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LXVII — Price 25c — Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Thursday, January 24, 1980 — Nr. 16...

KREMLIUS IŠSIUNTĖ SACHAROVĄ Į GORKĮ

BUS ĮVEDAMA PRIVALOMA NAUJOKŲ REGISTRACIJA KARINEI TARNYBAI

TUO TARPU APMOKYMUI NEBUS ŠAUKIAMI, NORS SAVANORIŠKA TARNYBA SUSILPNINO JAV GYNYBĄ

WASHINGTONAS (AP). — Baltųjų Rūmų pareigūnas antradienį pareiškė, kad prez. Carteris planuoja kreiptis į Kongresą su pasiūlymu įvesti privalomą registraciją karo tarnybai. Jis nežinojo, iš kur atėjo šis pasiūlymas ir ar jis bus įtrauktas į prezidento pranešimą apie JAV padėtį — State of the Union.

Iki šiol buvo girdėti apie nepakankamą kiekybę ir kokybę savanoriškai tarnybai, ypatingai pėstininkų daliniuose, tačiau vasarą Gynybos sekretorius Harold S. Brown Kongresui pareiškė, kad savanorišką karo tarnybą reikia dar palikti ir išbandyti visus metodus. Baltieji Rūmai taip pat buvo nusistatę prieš privalomą registraciją ir prieš šaukimą kariuomenėn. Tačiau aukštesnio laipsnio karininkai, ypatingai pėstininkų, pageidavo privalomos registracijos ir naujokų apmokymo laikos metu, kad eventualiu atveju karinės pajėgos būtų pasiruošusios.

Tuo tarpu Peorijos meras Richard Carver, kandidatas į JAV Senatą, pareiškė, kad UARCO, Inc., Watsekoje jau atspausdino šimtus tūkstančių šaukimo kariuomenėn kortelių. Jis nėra priešingas privalomai karo tarnybai, bet administracijos pareiga — informuoti piliečius. Tačiau Harris Brayton, Selective Service santykių su visuomene direktorius, pareiškė, kad milijonai tokių kortelių yra laikoma sandėliuose ir būtų panaudojama karo atveju. Naujos kortelės buvo spausdinamos dėl kai kurių pataisymų ir ispanų kalbos įvedimo.

Įvykiai Irane, Afganistane ir Artimųosiuose Rytuose sudaro palankias sąlygas Kongrese priimti naują naujokų registracijos ir net jų apmokymo įstatymą.

DRAUDIMAS DAUGIAU PAKENKS SOV. SĄJUNGAI

WASHINGTON. — Baltųjų Rūmų kalbėtojas pareiškė, kad dalinas grūdų išvežimo uždraudimas pakenks daugiau Sovietų Sąjungai, negu JAV ūkininkams. Grūdų embargo sumažins mėsos produkciją Sov. Sąjungoje. Komercijos departamento sekretorius P. M. Klutznick pareiškė, kad į Rusiją nebus eksportuojama daugiau grūdų, negu numatyta.

Agrikultūros sekretorius Bob Bergland pareiškė Senato komitetui, kad Sovietai dėl grūdų stokos pajus pavasarį vištienos, o vasarą — kiaulienos trūkumą.

NAMO SAVININKĖ UŽDARĖ PAŠTĄ

Šiaurės Wisconsine, Kanados pasieny, netoli Iranwood, Mich., yra senas angliakasių miestelis Montreal, turįs apie 800 gyventojų. Greta L. Neise 1971 metais išnuomavo dalį savo dviejų aukštų namo pašto įstaigai už $90 per mėnesį. Kylant kainoms, ji taip pat pakėlė pašto įstaigai nuomą, bet valdžia nesutiko mokėti.

Namo savininkė uždėjo pakabinamą špyną ant pašto įstaigos durų ir ant jų priklijavo tokį raštelį: "Pašto įstaiga uždaryta. Aš negaliu ilgiau šelpti valdžią, laikydama atdarą".

— Mokslinių tyrinėjimų ir Sveikatos taryba tyrinėjo sacharіną ir nustatė, jog nėra davinių, kad jo vartotojai dėl jo vartojimo susirgtų vėžio liga, kaip kadaise tvirtino Maisto ir vaistų administracija.

N. ZELANDIJA BOIKOTUOS OLIMPIADĄ

WASHINGTON, D.C. — Didžiosios Britanijos premjerė M. Thatcher poti pirmoji prižadėjo padėti prezidentui Carteriui organizuoti Maskvos olimpiados boikotą. Prezidentas Carteris jau buvo kalbėjęs su Kanados vyriausybe. Premjeras J. Clark buvo pažadėjęs boikotuoti Maskvos olimpiadą ir ėmėsi to darbo. Britų premjerė baigė susitarimą. Ji gavo pažadą iš Kanados ir iš Australijos.

Bet sunkiausia buvo įtikinti Naująją Zelandiją baikotuoti Maskvos olimpiadą. Salos sportininkai buvo pasiruošę keliauti į Maskvą, jie buvo užsakę viešbučius ir dabar jiems būtų nepatogu atsisakyti... Bet ir Naujoji Zelandija atsisakė siųsti savo sportininkus į Maskvos olimpiadą. Naujoji Zelandija gali prarasti pasiųstą užstatą, bet ji nutarė Maskvos olimpiadoje nedalyvauti, jeigu rusai neatšauks savo karo jėgų iš Afganistano.

KALENDORĖLIS

Sausio 24: Pranciškus, Gaivilė, Damilė, Rainis.

Saulė teka 7:11, leidžiasi 4:54.

Oras šaltas, vėjuotas.

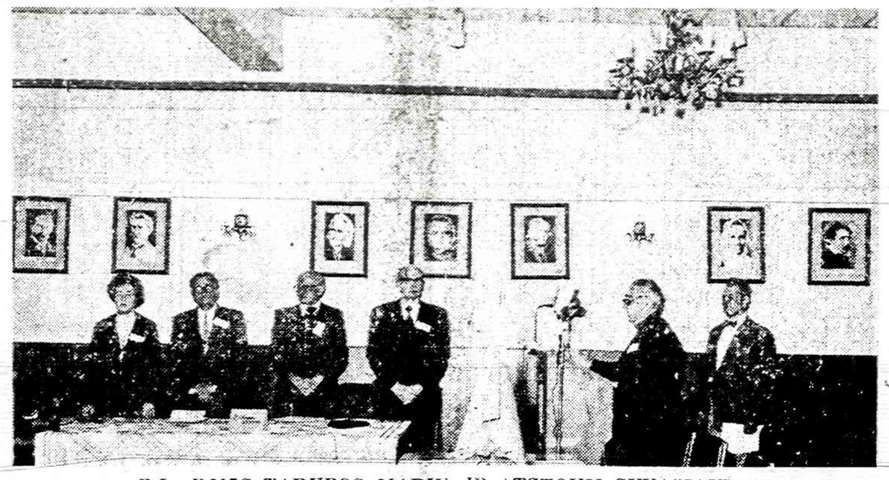

R.L. B-NĖS TARYBOS NARIŲ IR ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMAS

Kan. Vac. Zakarauskas, tarybos prezidiumo vicepirmininkas, skaito invokaciją, prašo Aukščiausio suteikti jėgų, ištvermės pavergtai ir kenčiančiai tautai, o išeivijai — nepasimesti klystkeliuose. Greta stovi A. Juškevičius, tarybos prezidiumo pirmininkas. Kairėje — spaudos atstovai: A. Pleškys, A. Tautkus, J. Vaičiūnas, Z. Juškevičienė. Suvažiavimas įvyko 1979 m. gruodžio mėn. 8 d. Šaulių namuose, Chicagoje.

SOVIETŲ VALDOVAI STEBISI PREZIDENTO CARTERIO UŽSISPYRIMU

SOVIETŲ KARIUOMENĖS VADOVYBĖ AFGANISTANAN PASIŲSTUS KARIUS RUOŠIA STIPRIAI ŽIEMAI

MASKVA, Rusija. — Sovietų valdžios sluoksniai negali suprasti prezidento Carterio, tokiu dideliu užsispyrimu reikalaujančio atšaukti Sovietų karo jėgas iš Afganistano. Geriausi Sovietų valdžios psichologai, prezidento Carterio žinovai, manė, kad prezidentas pareikš nepasitenkinimą už Sovietų karo įsiveržimą į Afganistaną, bet jie nemanė, kad prezidentas bus toks griežtas ir nesukalbamas. Prezidentas pasakęs Brežnevui, kad jis sutikęs kalbėti su Sovietų ambasadoriumi tiktai vienu klausimu: Kada Sovietų valdžia atšauks savo karo jėgas iš Afganistano. Kol šitas klausimas nebus išaiškintas, prezidentas Carteris dieną ir naktį ruošia planus invazijai padaryti galą. Maskvos diplomatai nemanė, kad prezidentas bus toks aktyvus organizatorius.

MASKVOS OLIMPIADAI JAU PAKENKTA

Sovietų vyriausybė manė, kad Maskvos olimpiados reikalas dar galės būti pataisytas. Rusai manė, kad visa eilė Europos valstybių vis dėlto vyks į Maskvos olimpiadą. Dabar aiškėja, kad reikalai keičiasi. Prezidentas Carteris jau yra paveikęs visą eilę valstybių, kad nesiųstų sportininkų į šios vasaros olimpiadą Maskvoje. Didžioji Britanija, Vakarų Vokietija, Australija, Kinija, o šiandien ir Japonija jau pareiškė, kad ji nesiųs sportininkų į Maskvą, jei Sovietų karo jėgos nepasitrauks iš Afganistano.

Sovietų valdovus ir olimpiados rengėjus nustebino atėjusi žinia iš Teherano. Irano Islamo taryba, apsvarsčiusi olimpiados pasiruošimus, vakar pranešė, kad Iranas nesiųs savo sportininkų į Maskvą, jei Sovietų karo jėgos nebus atšauktos iš Afganistano. Tai menkniekis, kuris verčia valdovus susirūpinti. Rusai negali atšaukti karių iš Afganistano ligi vasario 15 d., nes dabar lėktuvai gabena į Afganistano aerodromus šiltus drabužius, maistą ir kariams būtinai reikalingus reikmenis. Afganistano kalnuose žymiai šalčiau, negu specialistai buvo apskaičiavę.

Sovietų fizikas Andrei Sacharov ir jo žmona Elena ištremti į Gorki miestą, izoliuoti nuo viso pasaulio.

PABĖGO RUSŲ BALETO ŠOKĖJAS

ROMA, Italija. — Vakar pabėgo dar vienas rusų baleto šokėjas ir nesirengia grįžti į Sovietų valdomas sritis. Kartu su kitais Sovietų šokėjais 32 metų Maskvos Šokių akademijos šokėjas Juri Vladimirovič, baigęs atlikti visus programoje nurodytus šokius ir puikiai pasirodęs, kai šokiai pasibaigė ir visi skirstėsi, jis atsiskyrė nuo kitų šokėjų, nuėjo į Aquina miesto policijos centrą, prikėlė budintį policijos karininką ir jam tarė:

— Sovietų Sąjungon aš daugiau nebegrįšiu. Darykit viską, kad galėčiau čia pasilikti.

Policininkas išklausinėjo, kaip jis čia pateko, kiek ilgai jis planavo pabėgti iš Sov. Sąjungos.

Policininkas peržiūrėjo veikiančias instrukcijas, patarė jam apsisaugoti, kad mažame mieste būtų saugus ir prižadėjo padėti apginti jį nuo rusų, norinčių jį nuvežti atgal į Maskvą.

IŠ VOKIETIJOS PERMESTŲ JAV KARIUS

WASHINGTON, D.C. — Šiomis dienomis Washingtone lankėsi Vakarų Vokietijos užsienio reikalų ministeris Genscher, kuris dvi dienas tarėsi su atsakingais JAV pareigūnais. Pasitarimuose dalyvavo įvairūs pareigūnai, susipažinę su Vokietijos gynybos klausimu. Amerikos kariuomenės vadovybė norėtų permesti iš Vokietijos dalį karių į Persijos įlankos valstybes. Amerikiečiai labai greitai galėtų permesti karius į bet kurią Persijos įlankos valstybę. Turint galvoje dabartines transporto priemones, karių permetimas ilgai neužtruktų.

Vokietijos ministeris nesipriešino tokiems planams. Jam atrodo, kad ir Vokietijos kariuomenės vadovybė neturėtų priešintis Amerikos karių permetimui iš Vokietijos, nes dabartiniu metu pavojus Vokietijai sumažėjęs. Jeigu Sovietų kariuomenės vadovybė permetė į Afganistaną geriausias savo divizijas, tai Vokietijai gynyba tapo lengvesnė.

PREZIDENTAS CARTERIS NETAIKYS SANKCIJŲ

WASHINGTON, D.C. — Prezidentas Carteris pareiškė, kad laikinai jis pakeitė savo nuomonę dėl sankcijų Irano vyriausybei. Kiekvieną dieną Irane, Afganistane ir kitose vietose pasikeičia sąlygos. Prezidentas reikalauja išleisti įkaitus, laikomus Amerikos ambasadoje Teherane. Neišleidus Amerikos diplomatų, prezidentas nenori tartis su Irano vyriausybe, bet dabartiniu metu sankcijų prezidentas nenori taikyti.

Prezidentas Carteris yra gerai informuotas apie besikeičiančius santykius Afganistane. Manoma, kad Sovietų tankų atšliaužimas į pietrytinį Irano pasienį jau keičia Irano valdžios sluoksnių nuomonę apie Sovietų kariuomenės vadus. Iraniečiai bijo, kad Chomeinio neištiktų H. Amino likimas.

— Rodezijoje trečiadienį nušautas kandidatas parlamento pareigoms.

ANDROPOVAS IŠ JO ATĖMĖ VISUS MEDALIUS, GARBĖS LAKŠTUS

SOVIETŲ SAUGUMAS UŽDRAUDĖ PROFESORIUI PALAIKYTI RYŠIUS SU UŽSIENIEČIAIS

MASKVA, Rusija. — Antradienį Sovietų policija sustabdė Maskvos gatve važiuojantį fizikos profesorių Andrei Sacharovą ir nusivežė į policijos centrą. Ten jis buvo iškrėstas, apklausinėtas, o vėliau pranešta, kad jis turįs dvi valandas pasiruošti ir išvažiuoti iš Maskvos.

Policijoje 58 metų fizikos profesoriui Sacharovui buvo perskaitytas saugumo policijos viršininko Andropovo nutarimas atimti iš Sacharovo visus gerai atlikto darbo žymenis, medalius, garbės lakštus ir kitus pasižymėjimo ženklus, laiškus už gerą dėstymą, knygas, adresus ir visokius raštus. Jam pranešta, kad jis neribotam laikui išsiunčiamas į Gorkio miestą, kur jam bus uždrausta susitikti su užsienio žurnalistais ir profesoriais, rašyti laiškus į užsienį arba palaikyti ryšius su draugais, giminėmis ar mokslininkais. Caro laikais Sibiran ištremtieji Rusijos gyventojai turėdavo teisę retkarčiais parašyti laiškus, bet Sovietų valdžia imasi daug griežtesnių atskyrimo priemonių.

Prof. Sacharovui buvo duotos dvi valandos išskristi iš Maskvos, bet iš policijos nuovados jam neleido nuvykti į namus ir pasiimti būtiniausius daiktus.

Kitas policijos dalinys atvyko į Sacharovo butą, pranešė jo žmonai, kad josios vyras suimtas ir už poros valandų bus išvežtas į tremtį. Jai liepta pasiimti būtiniausius dalykus, o visa kita palikti. Policija iškrėtė Eleną Sacharovienę, josios butą ir liepė paimti, kas jai atrodo būtiniausia, nes bus ištremta iš Maskvos. Ji buvo įsodinta į policijos automobilį ir su ryšuliais nuvežta į policijos nuovadą.

Apie šiuos įvykius užsienio žurnalistams pranešė Rūta Bonner, Elenos Sacharovienės motina, gyvenusi veik kaimynystėje.

Policijos nuovadoj Sacharovai vėl buvo susodinti į policijos mašiną ir nuvežti į Domodedovo aerodromą, iš kur kariniu lėktuvu juos nuvežė į Gorkį.

Gorkio miestas yra apie 250 mylių į rytus nuo Maskvos. Stovįs ant Volgos kranto Gorkio miestas yra Sovietų karinės aviacijos miestas. Civiliams uždrausta į Gorkį įkelti koją. Reikia turėti specialius leidimus įvažiuoti ar apsigyventi šiame mieste. Policija labai stropiai krečia kiekvieną įvažiavusį pilietį. Policija nori būti tikra, kad į Gorkį neįvažiuos nei vienas komunistų priešas.

Į Domodedovo aerodromą valdžia leido kelems artimiesiems atvykti ir atsisveikinti. Ten buvo nuvykę trys artimieji, kaip vienas drįso pasakyti Associated Press korespondentui, kaip iš Maskvos buvo ištremtas Rusijos Nobelio premijos laimėtojas.

PAKISTANAS NORI BILIJONŲ

ISLAMABADAS, Pakistanas. — Pakistano diktatorius gen. M. Zia, patyręs, kad prezidentas Carteris pasiūlė Pakistanui modernių ginklų ir kitos paramos $400 milijonų sumai, laikraštininkams pareiškė: "This is peanuts!"

Jis pasityčiojo iš prezidento Carterio, nes tokia pagalbos suma, jo manymu, yra lygi žemėje augantiems riešutams (peanuts) — per maža.

— Jeigu kas nori padėti Pakistanui gintis, tai pagalbą turi skaičiuoti bilijonais dolerių, o ne tik $400 milijonų.

Diktatorius Zia nori labai didelės sumos, bet nėra jokios garantijos, kad jis, gavęs tokią didelę sumą, rimtai organizuotų pasipriešinimą Sovietų karo pajėgoms.

Į Pakistaną skrenda keturių asmenų komisija, kuri bandys išaiškinti, kiek ir kokių ginklų Pakistanui reikia, ir kokius ginklus generolo Zia vadovaujami kareiviai galės naudoti ginant kraštą. Jis gali reikalauti bilijonų, bet reikia išaiškinti, ar Pakistanas galės deramai gintis. Diktatoriaus planai paaiškės, tiktai su juo tinkamai išsikalbėjus. Tuo tarpu, rodos, jis rengiasi bendradarbiauti.

— Irano keleivinis lėktuvas trenkė į kalną ir užmušė 132 keleivius. Nelaimė įvyko, kai lėktuvui trūko tik 15 minučių pasiekti Teheraną.

— Irane paleistas gandas, kad Panamoje suimtas šachas, bet pačioje Panamoje niekas nieko apie tai nežino.

— Teigiama, kad jeigu senatorius E. Kennedy dar vienus rinkimus pralaimėtų, tai daugiau nekandidatuotų.

San Salvadore įvyko susišaudymas tarp valdžios atstovų ir kairiasparnių maištininkų. Užmušta 20, sužeista 110.

— Visoje Sov. Sąjungoje saugumiečiai pradėjo gaudyti disidentus, tremti į darbo stovyklas.

Vien tik Maskvoje Sovietų saugumiečių vadas Andropovas suėmė 40 disidentų ir ištrėmė iš Maskvos. Jų tarpe ir profesorių Sacharovą.

BENDRUOMENĖS VAGOS

LEIDĖJAS-J.A.V. LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS CENTRO VALDYBA

Redaguoja Z. JUŠKEVIČIENĖ. Raštus siųsti: 1616 So. 49 Ct., Cicero, Ill. Redakcinė komisija: ST. JUŠKĖNAS, A. PLEŠKYS, A. REPŠIENĖ, J. VAIČIŪNAS

LITUANISTINIS ŠVIETIMAS IR ATSAKOMYBĖ PRIEŠ TAUTĄ

Saulė, žėrusi žemei karštų spindulių srautą, skirtajam laikui atėjus, palengva turi liautis. Gražioji vasaros žaluma blėsta, gelsta, ruduoja (iš čia ir rudens vardas). Žmogaus širdin ima grįžti rimtis, susimąstymas, darbo nuotaika. Nurims ta stovyklaujančio jaunimo klegesiu aidėję miškai. Plačiai atsiveria visų mokyklų durys, kviesdamos vidun mokyklinį jaunimą.

Kartu su gyvenamojo krašto mokyklomis darbą pradeda ir lituanistinės. Tačiau, žvelgiant į jas, matosi vis liūdnesnis vaizdas: kasmet tirpsta, retėja mokinių skaičius. Bet ir tie patys ateina vis su menkesniu lietuviškuoju žodynu, sužalota tartimi. Dar blogiau, kad visa eilė, ypač jaunųjų šeimų vaikų, tapo visiškais lietuviškaisiais "nebyliais", nurašytais į mūsų tautos nuostolius. — Tai savanoriškas, be spaudimo iš šalies, nutautimo procesas.

Nepriklausomoje Lietuvoje, kur jokio pavojaus nebuvo lietuvybei menkėti, ir tai kasmet švietimo Ministerija keldavo mokyklų lygį ir mokytojų profesinį pasiruošimą. Pas mus, kur svetimoji įtaka iš visų pusių be atodairos veikia jaunąją kartą ir josios tėvus, susiduriame su priešingu reiškiniu: frontininkų kontrolės dispozicijoj esančioji JAV LB švietimo vadovybė, pasinešusi eiti švietimo ministerijos pareigas, prisisteigusi atskirų mokyklų laipsniams tvarkyti impozantiškai skambančius "departamentus", pasuko švietimo marinimo keliu. Anas "švietimo ministeris", užuot skatinęs kelti ir gerinti išeivijos lituanistinio švieetimo lygį, netolimos praeities vasarą parsivežė iš "kelionių po Europą" kažkieno įbruktas instrukcijas. Pats švietimo viršininkas oficialiame savo aplinkraštyje primygtinai spūstelėjęs, panoro "reformuoti" lietuviškąjį švietimą, nukirsdamas dvejus mokslo metus. Juk argi patogu, kad išeivijos lituanistinių mokyklų mokslo metų skaičius (nors čia to mokslo trupiniai tegali būti perteikiami tik vienintelę savaitgalio dieną) būtų didesnis už "didžiojo brolio" okupuotoje Lietuvoje leistąjį mokslo metų skaičių.

Visa dar laimė, kad net ir vyriausiojo švietimo vadovo politiniai vienminčiai sutartinai pasipriešino šiam pragaištingam savo viršininko kažkieno inspiruotam užmojui. Už tai jiems priklauso padėka ir pagarba. — Asmuo, kurio pareiga daryti visa, kad lietuviškasis švietimas būtų skatinamas ir visomis priemonėmis remiamas bei keliamas, buvo ėmęsis didžiai nusikalstamo darbo.

Vyresnieji specialistai mokytojai, vieni pavargę, kiti pašalinių jėgų spaudžiami, turėjo palikti įprastąjį darbą. Jų vietas užima jauni, menkiau lituanistinių dalykų dėstymui tepasiruošę mokytojai. Jau vien dėl to savaime lituanistinis švietimas netenka savo deramo lygmens. Bet tą jo lygį dar labiau nusmukdė, kai daugelio šeimų namuose lietuvių kalba tapo nebepageidaujama "sengadyne" viešnia.

Tokiai padėčiai esant, anam LB švietimo vadovui, po savo sparnu laikančiam visas lituanistines mokyklas, reikėjo sutelkti taip pat visas įmanomas pastangas esamiems trūkumams atsverti, o ne savo iniciatyva reikalauti, kad lietuviškoji išeivija būtų skatinama artėti prie visiško analfebetizmo stadijos. Su tokiais lietuviškaisiais beraščiais, aišku, bus lengva susitvarkyti ir "didžiajam broliui", juos dar perfiltravus Vilniaus komunistiniuose Kapsuko kursuose.

Blėstant kalbai, blėsta ir tautinis sąmoningumas. Okupanto atsiunčiami įvairūs "instruktoriai" kaip tik to ir siekia, kad, su tautinės sąmonės užgesimu, užgestų tautos laisvės kova ir pastangos atgauti valstybės nepriklausomybę.

Ignas Serapinas

JULIUS GUODA

Br. Nainio, buvusio Pasaulio Liet. B-nės pirmininko, demagogija Akiračiuose

Perskaičius Br. Nainio, buv. straipsnį Akiračiuose, tilpusį š. Pasaulio L. B.-n-s pirmininko, m. sausio mėnesio laidoje, užvardintą: "Plyta — reorganizacinės veiklos priemonė", darosi ir liūdna ir kartu. Straipsnis yra perdėm demagogiškas, kupinas pagiežos prieš ideoliginius priešus, Reorganizacinę L. Bendruomenę ir jos žmones. Tikrumoje prieš visus tuos, kurie tik priešinasi ar nepritaria "TILTŲ STATYBOS" politikai.

Žinant, kad kiekvieno žmogaus pasakytas žodis ar veiksmas yra jo moralinio, ideologinio nusiteikimo ir įsitikinimo atspindys bei rodiklis, tenka apgailestauti, kad Br. Nainio yra tik tokia menka dvasia — tik pagieža putojanti demagogija ir tik tokia menka politinė išmintis. Šitai įrodo jo tiesiog naivus džiūgavimas "Akiračiuose", kad okupanto pasiuntinys, sol. V. Daunoras buvo priimtas su ovacijomis. Šio žmogaus amžius ir organizacinė patirtis, visdėlto, liudytu, kad jis turėtų turėti daug daugiau politinės išminties, nei kad pasirodė jos turintis.

BR. NAINYS KALTINA L. B. REORGANIZATORIUS, BET NEPATIEKIA ĮRODYMŲ.

Akiračiuos B. N. meta drąsų kaltinimą L. B. reorganizatoriams, jis juos inkriminuoja dėl plytos įmetimo į sol. Daunoro koncertą Jaunimo centre, bet... nepatiekia įrodymų, kadangi jis ju neturi ir negalėtų už jokius pinigus surasti, nes jo kaltinimas yra grynas melas! Tik iš piršto išlaužtas kaltinimas, aiškiai paties sufabrikuotas ir skirtas L. B-nės reorganizatoriams suniekinti, juos prieš visuomenę sukompromituoti.

Tad apgailestaujant tenka pasakyti, kad kol tik šitokie žmonės, tik šitokie demagogai, kaip kad pasirodė besąs B. N. savo straipsnyje Akiračiuose, stovės organizacinio gyvenimo priešakyje, negalima laukti nei taikos nei vieningo stipraus fronto sudarymo prieš tautos paveržėja — okupantą.

Jei ponas Br. Nainys būtų eruditas ir įžvalgus politikas, kokį išeivija norėtų matyti organizacinio gyvenimo priešakyje stovintį ir ji reprezentuojantį, tai jis privalėjo ne už demagogijos griebtis, ne patriotus kaltinti, bet siekti išsiaiškinti, kodėl toks įvykis buvo, kas jį iššaukė. Pav, kodėl B. N. nepadarė daleidimo, kad plytą pro langą galėjo įmesti net ir okupanto agentai, grynai provokaciniu tikslu: palaikyti išeivijoj nuolatinį tarpusavio erzelį ir šitaip naikinti jos jėgas veltui. Okupanto rūpestis ir yra dėti pastangas, kad išeivija kuo ilgiau tarpusavy peštųsi ir nesudarytų vieningo fronto prieš jį. Yra ir kitas daleidimas: akmenį į salę galėjo įmesti ir okupanto nužudytų, nukankintų ir kankinamų lietuvių šeimų nariai, ar giminės, o jų čia apstu, tūkstnčiai, jie visi savo širdyse nešioja okupanto padarytas ir daromas žaizdas... Tad suprantama, kad šie visi, daugiau nei tiesioginė nenukentėję, yra griežtai nusistatę prieš okupantą ir nesirengia jam daryti jokių politiniu nuolaidų ir nenori matyti net jo pasiuntisio.

Tad šitokiu, okupanto pasiuntinio atvykimo atveju, B. Nainys, vietoje šmeižęs savo politinius oponentus, ar negalėjo pasvarstyti apie savo tautos išgyventą ir išgyvenamą tragediją, spaudos, religijos laisvės varžymą, Lietuvos kolonizaciją ir t. t. Tai šitokių ir panašių temų išeivija laukia iš iškilių visuomenininkų, turinčių tautinių, politinių ambicijų vadovauti visai išeivijai, bet ne ovacijų okup. pasiuntiniams! B. N. aiškiai save išdavė, suniekino ir niekas daugiau negalis jį suniekinti, kaip jis pats save Akiračiuose suniekino ir galutinai prarado betkokį plačios išeivijos tautinį pasitikėjimą.

B. Nainys apsilenkia ir su spaudos etika. Jis savo politinius oponentus, L. B. reorganizatorius pravardžiuoja rusišku terminu — "reorgais", Šitokio termino nėra lietuviškame žodyne, jis nebuvo niekad vartojamas nei literatūroje. Šį rusišką terminą nevartoja ir nė vienas save gerbiantis lietuvis, nes tai yra tik pravardžiuojantis terminas ir nedaro garbės tam, kuris jį vartoja. Yra tik L. B-nės reorganizatoriai.

BR. NAINYS DEMAGOGINIU BIZŪNU PLIEKIA — MUŠA PATRIOTUS IR TIESIA KILIMUS OKUPANTO PASIUNTINIUI

Br. Nainys, savo straipsnyje Akiračiuose, tilpusiame šių metų sausio mėn. laidoje, džiūgauja, kad sol. Vač. Daunoras buvo priimtas ne bet kur, bet, B. Nainio žodžiais tariant, jam buvo surengtas koncertas pačiame prestižingiausiame išeivijos lietuvių kultūros židiny — Jaunimo centre! O tikrumoje, šitaip iškilmingai buvo sutiktas, priimtas tik okupanto pasiuntinys. Atsimenant, kad komunistai yra propagandai pajungę visus menininkus ir visus jų menus, tad netenka nė abejoti, kad ir sol. Vac. Daunoras nėra išimtis; aišku, jis tik su okupanto uždaviniu ir atvyko.

Br. Nainio, tokio iškilaus bendruomesininko džiūgavimas, kad okupanto pasiuntinys taip jau pagarbiai buvo priimtas, yra tiesiog skandalas! Kaip gali samoningas patriotas tiesti raudonus kilimus okupanto pasiuntiniui? Šitoks darbas yra tik išeivijos tautinės misijos išdavystė, neatleistina tautinė nuodėmė! Tai va, kokia yra tų "išmintingiausių politikierių išmintingiausia politika...

Iš tikrųjų, šitokį politinį "žygdarbį" yra sunku kuo geru ir pateisinti. Tiesiog negalima daleisti, net ir pagalvoti, kad ponas B. N. taip jau visai ir nesiorientuotų okupanto vyliaus politikoje ir tik iš naivumo būtų užsikabnęs ant okupanto mestos meškerės kabliuko, aiškiai okupanto skirto tik išeivijai erzinti, ją skaldyti iki visiško jos organizacinio politinio balso nutildymo.

Kad V. Daunoras yra okupanto pasiuntinys, yra ir dar vienas įrodymas, tai, kad jis savanoriškai grįžo atgal pas okupentą. Tad netenka nė abejoti, kad jis iš jo atsiims ir užtarnautą "zoplotą". Taip ir bus, V. Daunoras uždavinį atliko puikiausiai: stipriai suerzino, supiudė Chicagos lietuvius, gerokai praplatino jų tarpusavio griovius, tiltų statybo politikierių pradėtus kasti detentės ženkle. Tenka pasakyti jog V. Daunoro atliktą uždavinį nebūtų galėjęs atlikti joks svetimtautis, joks ruskelis. Okupantas šitai gerai žinodamas ir atsiuntė "saviškį" ir dar nebetkokį — Iškiliaussią okupuotos Lietuvos solistą! Tad kaip matome, okupantas šia korta lošė ir išlošė...

Na, o kokį užmokestį susilauks šio koncerto rengėjai — parodys ateitis. Tik tenka manyti, kad šio koncerto rengėjams jau daugiau neteks kito koncerto V. Daunorui rengti, nes vargu kada jis ir beatvažiuos daugiau į Ameriką, nežiūrint nei paleistos spaudos anties, kad V. Daunoras sudarė sutartį su Chicagos opera. Pirmiausia jis, V. D, yra belaisvis; jis neturi galios jokių sutarčių daryti, o jei darytų, tai tik okupanto agentai, ar jų iagliotiniai.

OKUPANTO PASIUNTINIO — SOL. VACLOVO DAUNORO PRIEMIMAS SU OVACIJOMIS, IR LIETUVOS LAISVINIMO REIKALAS

Baltųjų rūmų politikos žmonių akimis žvelgiant, politiniu požiūriu patį įvykį vertinant, jis neabejotinai atrodo šitaip: Faktas, lietuvių išeivija priėmė Rusijos imperijos pasiuntinį ir nebet kaip, bet net ir su ovacijomis! Politikams yra visai nėsvarbūs visi kiti šalutiniai faktoriai, o tik draugystė, giminystė ar dainos meno sentimentas ir t. t. Nė vienas šalutinis faktorius nepateisina, nenuneigia paties politinio pagrindinio faktoriaus. Be abejo, įvykęs koncertas esmėje yra politinis, kaip ir pats okupanto pasiuntinys, Tad Br. Nainio kaip centrinių išeivijos organizacijų iškilaus veikėjo, džiūgavimas spaudoje, kad šis pasiuntinys buvo taip jau iškilmingai sutiktas, aišku, susidariusią situaciją tik pasunkina. Tad yra nealus daleidimas, kad mūsų politikams pasibeldus į Baltųjų rūmų duris Lietuvos laisvinimo reikalu, gali būti lengvai gautas atsakymas: "Jei jūs patys mezgate ryšius ir bičiuliaujatės su okupanto pasiuntiniais, reiškia jau susitaikėte su esama politine padėtimi, ir pripažįstate rusus besant Lietuvos šeimininkais; tai ką galime mes padėti?

Tai štai ant kokios slidžios politinės kortos pastatė Lietuvos laisvinimo reikalą tiltų statybos politikieriai! Reikia nepamiršti, kad visa etninių grupių spauda yra sekama, daromos atitinkamos išvados ir teikiami raportai atitinkamoms įstaigoms.

Taip ir turi būti. Demokratijos vardu negali būti piktnaudojama krašto laisvė, jos nelais vei prailginti.

Br. Nainys su savo politiniais sėbrais sugriovė L. Bendruomenę ir dabar ieško kaltininkų

Br. Nainys skleidžia melą Akiračiuose, pats su savo politiniais sėbrais prieš penkerius metus sugriovė Lietuvių Bendruomenę ir dabar jis bando ieškoti kaltininkų. Tai tik pigi demagogija ir melas.

Ponas B. Nainy, jei tariamai esi užmiršęs ar primiršęs, kas prieš penkerius metus buvo, leisk bent trumpai priminti. Lietuvių Bendruomenės griovimas, iš jos šalinimas visų tų, kurie nepakluso frontininkų, tiltų statytojų diktatui, įvyko 1974 metų balandžio mėn. 7 d., Verbų sekmadienį. Na, ir pats griovimas bei nepaklusnių iš pareigų šalinimas vyko revoliucine komunistine taktika, aiškiai okupanto agentų padiktuota. Šitokiu revoliuciniu šturmu buvo griaunamos net dvi Chicagos apygardos apylinkės iškart. Melu ir klasta buvo apkaltinti, nušalinti nuo pareigų ilgamečiai Bendruomenės veikėjai idealistai. Šitaip buvo demagogiškai apkaltintos ir nušalintos šių abiejų apylinkių valdybos su jų pirmininkais: Marquette Park (pirm. J. Vaičiūnas) bei Cicero (A. Juškevičius), pulk. J. Švedas ir kiti. Tai reto pasišventimo ir darbo nuopelno bendruomenininkai.

Na, ir pati operacija buvo tokia žiauri, kad ji priminė enkavedistų siautėjimą Lietuvoje. Jautresnės dvasios žmonės šluostėsi ašaras ir bėgte bėgo lauk iš susirinkimo, o drauge ir iš pačios Bendruomenės. Cicero apylinkės griovimo operacijai vadovavo pats J. Gaila, anuometinis JAV Lietuvių Bendruomenės pirmininkas. Jam ištikimai talkino vietos frontininkų vadukas, ateitininkų vadas dr. Kisielius, su visa sufanatizuotų frontininkų armija. Šie fanatikai stovėdami salės pakraščiuose ir slėpdamiesi už kitų nugarų nėsidrovėjo pasiūlyti ir nuodų savo politiniams oponentams. Susirinkimas, išvirtęs į mitingą, gavo atitinkamą pavadinimą — Gėdingu Verbų sekmadienio mitingu, nes ši operacija ir vyko Verbų sekmadienį ir ją vykdė katalikai, ateitininkų ideologijos auklėtiniai. (Tenka pastebėti, kad L. B-nės griovimo vyksmas, visos šios operacijos yra užregistruotos ir nenuginčytinos.) Tai šitaip vyko L. B-nės griovimas — išeivijos skaldymas.

B. Nainy, kaip gali nusiduoti užmiršęs, nežinąs kas L. B-nę sugriovė, taip jau per akis meluoti, jei pats žinai ir visi žino, kad pats buvai visų šių revoliucinių operacijų planuotojas ir jų akivaizdus stebėtojas. Juk tuomet buvai P. L. Bendruomenės pirmininkas, o kaip Marquette Parko apyl. narys dalyvavai ir pačiame susirinkime. Drąsiai galėjai tarti savo autoritetingą sudrausminantį žodį, bet ne... tik sėdėjai ir tylėjai, aiškiai vaidinai tik nekaltą avinėlį. Faktinai pats visai šiai operacijai vadovavai.

Tai šitokiomis operacijomis, rinkimų klastojimu ir demagogija spaudoje prieš savo politinius oponentus ir buvo suskaldyta Liet. B-nė. Tai kas dabar ponui B. Nainiui yra neaiškų, ir ko jis dar ieško? Šitokios visokios kombinacijos patriotui lietuviui yra neleidžiamos ir neatleidžiamos. Be abejo, ateities istorikas šias visas politines machinacijas pasvers ant tautinės ištikimybės svarsčių ir tars tiesos žodį.

(Tęsinys bus rytojaus laidoje)

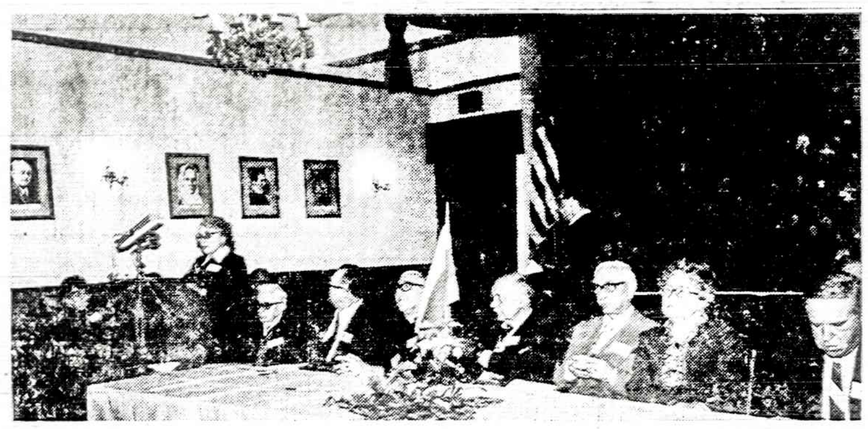

R.L.B. tarybos narių ir atstovų suvažiavimas. D. Tričienė, apygardos sekretorė, daro veiklos pranešimą. Iš kairės: dr. V. Dargis, R.L. B-nės centro valdybos pirmininkas, E. Mikužiūtė, Amerikos Lietuvių Susivienijimo finansų sekretorė, organizacijos atstovė suvažiavime, jautriais, patriotiniais žodžiais pasveikinusi suvažiavimą; dr. V. Plipiys, R.L. B-nės tarybos prezidiumo vicepirm.; dr. Z. Danilevičius, kan. V. Zakarauskas, K. Čiurinskas — East Chicagos apyl. pirmininkas ir vienas suvažiavimo pirmininkų, Ig. Serapinas — centro valdybos vicepirm. ir vienas suvažiavimo pirmininkų, D. Tričienė — Chicagos apygardos sekretorė; sėdi, vos matosi St. Tikuižis — Rockfordo apylinkės pirmininkas ir vienas suvažiavimo pirmininkų; A. Repšienė — tarybos prezidiumo sekretorė, daug techniško darbo, sielos įdėjusi šį suvažiavimą rengiant. Suvažiavimas įvyko 1979 metų gruodžio mėn. 8 d. Šaulių namuose.

Dr. V. Dargis, R.L. B-nės centro valdybos pirmininkas, daro veiklos pranešimą R.L.B. tarybos narių ir atstovų suvažiavime, įvykusiame 1979 m. gruodžio mėn. 8 d. Šaulių namuose, Chicagoje. Greta kalbėtojo sėdi Ig. Serapinas, centro valdybos vicepirmininko ir suvažiavimo pirmininkas, pasigėrėtinai pravedęs R.L. B-nės penkmečio veiklos minėjimą.

R.L. B-nės tarybos narių ir atstovų suvažiavimo sekretoriatas. Iš kairės: Aug. Orentas, D. Tričienė, K. Povilaitis.

Reportažas iš Liet. Krikščionių Demokratų Chicagos skyriaus metinio susirinkimo

Susirinkimas įvyko š.m. sausio 20 d. 3 val. Jėzuitų namuose, kavinės patalpose.

Susirinkimą pradėjo pirm. J. Jokubka. Pirmininkauti pakvietė Lietuvių Krikšč. Demokratų Centro valdybos pirm. Vl. Šoliūną, sekretoriauti — ponią M. Pėteraitienę. Invokaciją sukalbėjo kun. F. Kireilis, Brighton Parko parapijos vikaras.

Kun. F. Kireilis skaitė labai įdomią paskaitą apie Katalikų bažnyčios paskirtį amžių bėgyje. Paminėjo įvairias schizmas ir dabartinio popiežiaus Jono Paulius II užmojus. Buvo įdomus principinis pareiškimas, kad Katalikų bažnyčia įsteigta paties Jėzaus Kristaus ir valdoma Šventosios Dvasios. Visos kitos tariamos religijos įsteigtos žmonių ir turi tam tikrų nukrypimų nuo Kristaus mokslo.

Paskutiniame šimtmetyje popiežius Paulius VI kontaktavo atskirų bažnyčių patikėtinius. Šia prasme labai sustiprino akciją dabartinis popiežius Jonas Paulius II. Jo populiarumas didėja ir reikia turėti vilties, kad ir mūsų Tėvynė dvasiškių administravimo reikalu susilauks reikiamo respekto. Reikia turėti truputį kantrybės, kol reikalai susiklostys palankia linkme ir gal sušvitės vilties kibirkštėlė.

Popiežiaus kurija gerai informuota apie lietuvius kunigus, kurie siekią aukštesnio rango, nors jie to nėra verti. Tad raginо nepasimesti klystkeliuose, kaip jaučiama jaunosios kartos tarpe.

Turime okup. Lietuvoje kovojančią bažnyčią, turime mums palankų popiežių ir nenustokime vilties, kad okup. Lietuvoje bus tam tikrų prošvaisčių ne tik religijos, bet ir žmogaus teisių atžvilgiu, kurios ten visiškai paneigtos. Būkime bažnyčios stulpai!...

Inž. V. Žemaitis turėjo klausimą apie kard. Višinskio kompetenciją ok. Lietuvos bažnyčios reikalu. Prelegentas gan tiksliai ir tuo reikalu susirinkimą informavo.

Valdyba ir Revizijos komisija patiekė savo apyskaitas. Priimtos, ir užgirtas naujos valdybos veiklos suaktyvinimas.

Inž. Pobedinskas klausė dr. K. Šidlauską, ALTos pirmininką, apie perspektyvas kooperavimo su Liet. Bendruomene. Gana trumpas atsakymas: Esą jau priėmę iš tų 6 punktų vieną ir pusę. Nauja valdyba patiekė dar šešis... Publikai atrodė, kad tas viskas — tolygu ALTos likvidavimui.

Dr. K. Šidlauskas minėjo, kad Hitlerio valdžia už Lietuvos provincijos dalį sumokėjo virš septynių milijonų dolerių Sovietams. Tas klausimas keltinas tarptautiniame forume. A. Viliušis archyve matęs pasiuntinio K. Škirpos pareiškimą šiuo problematiniu klausimu. Reikia manyti, kad spaudoje jis bus tinkamai aptartas ir išryškintas.

Liet. Krikšč. Demokratų Chicagos skyriaus išrinkta šios sudėties valdyba: 1) kun. F. Kireilis, 2) Ig. Petrauskas, 3) M. Pėteraitienė, 4) J. Inčiūra, 5) J. Jokubka, 6) A. Povilaitis.

Revizijos komisijon išrinkti: B. Žukauskas ir K. Povilaitis.

Prezidiumo pirm. V. Šoliūnas dėkojo valdybai už veikimą ir dalyviams už dalyvavimą. Linkėjo sėkmės.

Šį kartą dalyvavo truputį mažiau, nes šiandien gausu įvairių organizacijų susirinkimų.

Dr. K. Šidlauskas visus apdalino Br. J. Kazlo "Three Secret Protocols — The Lithuanian Strip in Soviet Secret Diplomacy 1939-1945". Iš viso 12 lapų su viršeliu. Paskutiniame puslapyje — Lietuvos žemėlapis.

K. Radušis

Mūsų spaudoje

Sąmoningos lietuvaitės laiškas

Prieš Naujus Metus "Tėviškės Žiburių" 49 nr., Jaunimo Žiburių puslapyje, tilpo Aldonos Gedrimaitės laiškas apie Lituanistinį seminarą Toronte. Jis pasigėrėtinai įdomus jaunimui ir suaugusiems:

"Aš kas antradienį atvažiuoju į lietuvių kalbos seminarą Toronte iš Hamiltono. Kodėl?

Mano tėveliai yra lietuviai, ir aš esu lietuvaitė. Lankydama šį seminarą gaunu progą įsigilinti į Lietuvos istoriją, literatūrą, meną ir t. t. Taip pat sutinku naujus draugus, su kuriais galiu pabendrauti ir linksmai praleisti vakarą.

Anglų kalbos mokykloje yra gaunamas kreditas už vakarinį kursų lankymą. Man šis kreditas nebūtinai reikalingas, bet geri lietuviškų kursų pažymiai taip pat pastiprina anglų mokyklos pažymius.

Daugelis iš mano angliškai kalbančių draugų norėtų išmokti svetimą kalbą, bet, deja, dėl įvairių sąlygų ar priežasčių ta proga negali pasinaudoti.

Aš esu labai laiminga, turėdama šią progą savo kalbą daugiau išmokti. Dėlto šiuos kursus lankau."

K. Petrokaitis

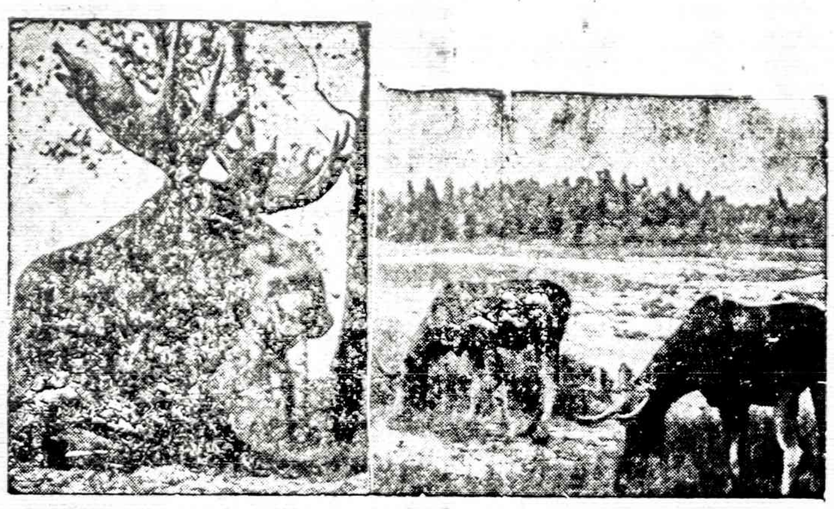

Klaipėdos atvadavimo minėjimas

Š. m. sausio 20 d. Šaulių namuose įvyko Klaipėdos krašto atvadavimo 57 m. sukakties minėjimas. Minėjimą surengė Jūros šauliai.

Minėjimą atidarė E. Vengianskas. Įnešamos Amerikos, Lietuvos, Mažosios Lietuvos, šaulių ir kitų organizacijų vėliavos. Giedamas Lietuvos himnas. Sudaromas garbės prezidiumas.

Pagerbti minutės atsistojimu, žuvusieji Klaipėdos krašto sukilėliai ir mirusieji dalyviai.

Lietuvos gen. konsulė Juzė Daužvardienė, pasveikinus rengėjus ir susirinkusius, papasakojo Kleipėdos uosto Lietuvos valstybei reiškmę. Ragino kreiptis į Amerikos Valdžios vyrus, reikalaujant, netik iš Afganistano, bet ir iš Lietuvos rusus išišsinešdinti.

Karolis Milkovaitis skaitė paskaitą, kurioje smulkiai (operuodamas skaičiais) įrodinėjo, kad Klaipėdos uostas Lietuvos Nepriklausomybės laikais pasiekė klestėjimo laikotarpį. Klaipėdos uostas ir kraštas turi būti Lietuvos respublikos nedaloma dalimi. Paskaita tikrai labai kruopščiai parengta. Tikiuose kad bus paskelbta lietuviškoje spaudoje.

Pagerbiant prisegta prie krūtinių tautinės vėliavėles šiems Klaipėdos krašto atvadavimo dalyviams: Jonui Tapulioniui, Juozui Tamuliui, Antanui Matiukui, Broniui Ambraziejui, Alfonsui Urbonui ir Vaclovui Tallat-Kelpšai.

Mažosios Lietuvos Draugijos pirmininkas Jurgis Anysas, savo trumpoje kalbėjo pastebėjo, kad per 700 metų vokiečiai nepajėgė pilnai Mažosios Lietuvos lietuvių suvokietinti; daug iš jų laikėsi savųjų tradicijų ir net nemaža dalis lietuvių kalba kalbėjo.

Daroma 10 minučių pertrauka.

Po pertraukos Edmundas Vengianskas pranešė, kad Lietuvos prekybos laivyno kapitonas Bronius Krištopaitis parašė knygą "Jūros kelias." Paprašė specialiai iš Kanados atvykusį klaipėdietį Ansą Lymantą pristatyti šią knygą. Ansas Lymantas, pristatydamas šią knygą, apgailestavo, kad lietuviškoje spaudoje apie Lietuvos laivyną beveik nieko nebuvo rašyta. Ši knyga užpildys šią spragą. Tai greičiausiai bus pirmutinė ir paskutinė Lietuvos prekybos reikalu parašyta knyga. Pastebėjo, kad Lietuvos vyriausybė iš pradžių beveik nesidomėjo laivų įsigijimu, nors latviai ir estai jau buvo po keletą laivų įsigiję. Tik 1934 m. buvo pirktas laivas ir 1936 m. jau ir mūsų laivai plaukiojo po plačiąsias jūras, atvėždami Lietuvai reikalingas prekes, o iš Lietuvos gabendavo mūsų prekes. Knyga parašyta nuoširdžiai ir gražiai išleista.

Kazys Oželis paskaitė porą dalykėlių iš toje knygoje spausdintų rašinių.

Vladas Bakūnas taip pat specialiai knygos pristatymui atvyko net iš Californijos, kuris pasveikinęs susirinkusius ir knygos autorių, pasakė, kad jie pažįstami dar iš Klaipėdoje buvimo laikų. Trumpai supažindino su knygos autoriumi Bronių Krištopaičiu ir jo šeima. Ilgeliau stabtelėjo ir papasakojo iš tų laikų, kai B. Krištopaitis plaukiojęs po plačiąsias jūros grįždavo į Klaipėdos uostą, kalbėtojas jį sutikdavo ir pasidalindavo patirties įspūdžiais, kuruos V. Bakūnas aprašydavo spaudoje.

Šio knygos autorius Bronius Krištopaitis papasakojo apie knygos rašymo ir išleidimo vargus. Širdingai dėkojo už įvairią paslaugą šią knygą rašant Kanadoje gyvenančiam Ansui Lymantui.

Teko pastebėti, kad knyga buvo mielai perkama ir atrodo keliosdešimtys egz. buvo paduota.

Pabaigai susirinkusieji sudainavo autoriui ilgiausių metų.

Minėjime dalyvių skaičius buvo gausus.

Stasys Juškėnas

MELAGIŲ RUNGTYNĖS

Toks su tokiu susitiko ir pradėjo vienas kitam pasakoti:

— Žinai, pas mus vieną žiemą taip staiga nukrito barometras, kad po juo buvusią žiurkę užmušė.

— O mano tėvas kartą nuėjo į rūsį kažko pasiimti ir užsidegė ten gesinę lempą. Grįždamas atgal gesą užsuko, bet liepsna taip ir kilo, į ledą pavirtusi.

— Taip, taip. O pas mus kartą mama išnešus puodą karšto vandens pylė lauk, tai vanduo greit užšalo, kad paėmus lėdą, jis buvo dar karštas.

Kas yra detentė?

Žodį *detentė* anglai pasiskolino iš prancūzų kalbos, ir to žodžio reikšmę paliko tą pačią, kokią jis turi prancūzų kalboje. Verčiant į lietuvių kalbą jis reikštų — atolaidį (tik ne šalčio), atoslūgį (tik ne patvinusios upės) ar santykių švelninimą tarp dviejų susikivirčijusių tautų, geriau sakant — tarp dviejų valstybių, kuri iš jų turi didesnę galią pasaulio valdyme. Šis žodis pasidarė labai populiarus tik dviejose valstybėse: Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir komunizmu paremtoje Rusijos Nacionalistinėj Imperijoje. Jo politinės reikšmės gimdytoju skaitomas buvęs USA State Sekretary Mr. H. Kissinger.

KAM DETENTĖ NAUDINGA

1. Ginklavimosi apsiribojime Amerika leidžia Rusijai turėti daugiau ir stpresnių ginklų;

2. Amerika parduoda Rusijai javus ir naujausius technikos išradimus pačiomis pigiausiomis kainomis;

3. Plečiama visose srityse kultūrinis bendradarbiavimas į kuri ieina rusu militaristų lankymasis po Amerikos kariškas dirbtuves, neišskiriant nei kariškų laivų bazių, bei aerodromų. Visokios rūšies šnipai landžioja visur kur tik jie panori, ir tai atlieka *detentės* ideja rem damiesi.

4. Visoms Amerikos gamybos ir prekybos bendrovėms leidžiama Rusijai parduoti kreditan viską, ką tik ji pageidauja, o jei Rusija kartais tų skolų neišmokėtų, tai biznieriams jas apmoketų Amerikos Federalinė baldžia.

Pagal viešą šioms dienoms prezidento Carterio pareiškimą, kad nežiurint siaubingų šių dienų pasaulinių įvykių, *detentė* nėra mirus. Reiškia — rusas yra amerikiečio draugas!

J. Ž.

A. Gustaičio knygutės

Šiandien Naujienoms pasiunčiau mano parašytų knygučių:

LIETUVA — EUROPOS NUGALĖTOJA. Istorinis veikalas su 80 iliustracijų. Tuo vardu yra pagamintas garsinis filmas, rodytas įvairiose lietuvių kolonijose JAV-ėse, Kanadoje, Brazilijoje, Argentinoje, Urugvajuje, Australijoje ir kt., visur didžiausiu pasisekimu. Viršelis dail. prof. A. Varno. Kaina US$ 2.50 — 5 egz.

ALGIS TRAKYS IR TAKSIUKAS ŠLEIVYS, II dalis UŽPUOLA BITĖS. Lietuviško piešto filmo-kartūno tekstos su dail. Vyt. Stasiūnaičio iliustracijomis. Rodyta įvairiose valstybėse dideliu pasisekimu. Kaina $2 — 5 egz.

200.000.000 and LITHUANIA, II laida. Anglų kalba. Trumpa lietuvių tautos apžvalga, su Lietuvos geografine padėtimi Europoje ir lietuvių kalbos medžiu. Duota spaudos ir vadovaujančių asmenų pasisakymų apie tos vertingos knygutės pirmą laidą. Labai naudingas leidinėlis saviesiems ir svetimiesiems. Kaina US$ 1.50 — 5 egz.

Knygas galima gauti pas Alg. Gustaitį:

Alg. Gustaitis
7946 West 4th Street
Los Angeles, CA 90048

● Prie Passamquody įlankos, New Brunswick, Kanadoje, pakyla aukščiausios bangos, dažnai siekdamos 60 pėdų aukštį.

Id your node stuffed ub?
Get instant relief
with BENZEDREX INHALER
nasal decongestant

KNYGOS ANGLŲ KALBA

J. Jasmines, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymių nuotykių aprašymas, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista 150 psl. Kaina $2.50.

Dr. Juozas B. Končius, HISTORY OF LITHUANIA. Lietuvos istorijos santrauka nuo pat senųjų amžių iki pokario metų. Vidutinio formato, 145 psl., kainuoja $2.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istorinai DLK Vytauto bruožai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istorija 211 psl. Kaina $3.00. Kietais viršeliais $4.00.

Daugumą šių knygų yra tinkamos dovanos įvairiomis progomis. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsiuntus čekį ar piniginę perlaidą.

NAUJIENOS
1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

TRYS NAUDINGOS KNYGOS

DABAR LAIKAS ĮSIGYTI ŠIAS NUPIGINTAS IR LABAI NAUDINGAS KNYGAS:

1 — Leonardo Šimučio
AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA
500 psl. Kieti viršeliai $5.00

2 — Prel. J. B. Končiaus
ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS
494 psl. Kieti viršeliai $5.00

3 — Henriko T. Tamašausko
LIETUVIŠKASIS PAMARYS
340 psl. Minkšti viršeliai $6.00
Su žemėlapiu, daug paveikslų.

ČEKĮ PRAŠOME PASIŲSTI, PRIDEDANT 50 CENTŲ UŽ PERSIUNTIMĄ, TOKIU ADRESU:

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

JAY DRUGS VAISTINĖ
2759 W. 71st St., Chicago, Ill.
• RŪPESTINGAI ĮSPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS
Atdara šiokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.
Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.
D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas
Tel. 476-2206

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI
NAUJIENOSE GALIMA GAUTI NEPAPRASTAI ĮDOMIUS GYDYTOJO, VISUOMENĖS VEIKĖJO IR RAŠYTOJO ATSIMINIMUS
Dr. A. J. Guseno — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečiančios 1908 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunas dienas ir susirėpinimą. $3.00
Dr. A. J. Guseno — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis
Kietais viršeliais, vietoje $4.00 dabar tik $3.00
Minkštais viršeliais tik $2.00
Dr. A. J. Guseno — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURUS ŽMONĖS.
Kelionės po Europą įspūdžiai. Dabar tik $2.00
Galima taip pat užsisakyti paštu, atsiuntus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridedant 50c. persiuntimo išlaidoms.
NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Turime po kelias RETAS KNYGAS

1. Kun. M. Valadkos UŽ LAISVĄ LIETUVĮ
Minkšti viršeliai, 410 psl. $10.00

2. V. Biržiškos SENOVĖS LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I ir II dalis.
Minkšti viršeliai $10.00

3. A. Ambrosės CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA.
Minkšti viršeliai $15.00

4. J. Laukio ORAKULAS. 414 psl.
Minkšti viršeliai $10.00

Čekį reikia išrašyti:
NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St.
Chicago, Ill., 60608
Prideti dolerį paštto išlaidoms.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980
Subscription Rates:

Chicago $45.00 per year, $24.00 per six months, $12.00 per 3 months. In other USA localities $40.00 per year, $22.00 per six months, $12.00 per three months. Canada $45.00 per year; other countries $48.00 per year.

25 cents per copy

Nuo sausio pirmos dienos
Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose:
metams $45.00
pusei metų $24.00
trims mėnesiams $12.00
vienam mėnesiui $5.00

Kitose JAV vietose:
metams $40.00
pusei metų $22.00
trims mėnesiams $15.00
vienam mėnesiui ..... $ 4.00

Kanadoje:
metams $45.00
pusei metų $24.00
vienam mėnesiui ..... $ 5.00

Užsieniuose:
metams $48.00
pusei metų $26.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Telef. 421-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Brežnevas ištrėmė Sacharovą

Galingosios sovieto valstybinio saugumo viršininkui gen. Andropovui pasiūlius, aukščiausio sovieto politinio komiteto pirmininkui Leonidui Brežnevui pirmininkaujant, tas komitetas nutarė tuojau ištremti buvusį fizikos profesorių Andrėjų Sacharovą iš Maskvos į Gorkį, esantį apie 250 kilometrų į Rytus nuo Sovietų sostinės.

Valstybinio saugumo komisijos pirmininkas Andropovas papasakojęs politiniam komitetui prof. Sacharovo vedamą ardomąjį darbą ir pasiūlęs jį ištremti visam karo metui, politinio komiteto nariai pradžioje atidžiai išklausė Andropovo surinktas smulkmenas, paliko politiniam komitetui spręsti jo pasiūlymą. Pasiūlymas buvo plačiai aptartas, bet vėliau politinio komiteto narių vienbalsiai priimtas ir įsakyta vykdyti.

Radijas pranešė, kad pradžioje pats Brežnevas nemanė, kad prof. Sacharovas būtų turėjęs tokios įtakos, ir kad Sovietų besimokančio jaunimo tarpe įsiveržimas į Afganistaną būtų sukėlęs sostinėje ir visame krašte tokį didelį bruzdėjimą. Pradžioje prof. Sacharovas telefonu šaukė įtakingesnius vyriausybės ir komunistų partijos narius, primindamas jiems, kad jie laužo tarptautinius įstatymus, kuriuos Sovietų valdžia pasirašė ir pasižadėjo nesiveržti į kaimynines valstybes, nešalyti valstybės pareigūnų ir prievarta negrobti svetimų valstybių, šimtmečiais su rusais taikiai gyvenusių.

Prof. Sacharovas nustebino visus tokiais pokalbiais su Sovietų valdžios atstovais. Jis kreipėsi į universitetus, mokslo institutus, kreipėsi į mokamąjį personalą, vyresnių kursų studentus, kviesdamas juos kelti protestą, patardamas reikalauti tuojau atšaukti Sovietų karo jėgas iš Afganistano.

Pasirodo, kad prof. Sacharovas buvo patyręs apie Sovietų maršalų planus pasinaudoti Amerikos susidomėjimu artėjančiais prezidento rinkimais, pagrobti ne tik Afganistaną, bet Pakistaną, dalį Indijos, Iraną ir visą eilę valstybių, gulinčių Persijos įlankoj. Neaišku kokiasi sumetimais Sov. karo vadai pasitenkino tik Afganistano užgrobimu ir pasiruošimu pagrobti visą Iraną, su visomis jo žibalo versmėmis. Sovietų karo vadovybė žinojo, kad Sovietų Sąjungoj žibalo atsargos baigiasi. Pinigų rusai neturi mokėti už žibalą, kaip tai daro amerikiečiai. Nieko kito rusams, anot maršalų, neliko, kaip grobti Irano žibalo versmes, o jeigu pasiseks, tai pagrobti visas minėtas valstybes, turinčias dideles žibalo ir aliejaus versmes.

Vakar Saudi Arabijos žinių agentūra pranešė, kad Sovietų valdžia veža pačius naujausius ginklus į Pietų Jemeną. Papildomas pranešimas sako, kad Pietų Jemene jau yra didžiulis būrys dykumų kurdų, apmokytų Kubos kareivių ir seržantų, mokančių naudoti pačius naujuosius Sovietų tankus. Pietų Jemene jau esą didekas skaičius Sovietų armijos generolų, prižiūrinčių atvežtus rusų ginklus ir duodančių instrukcijas Kubos karininkams ir seržantams. Saudi Arabijai labai rūpi Pietų Jemenas ,nes karaliui ir visiems jo patarėjams turi būti aišku, kad Sovietų karo jėgos į Saudi Arabiją įsiverš iš Pietų Jemeno.

Saudi Arabijos karalius turėjo kruviną maištą, suplanuotą komunistų, pajėgusių įsiveržti į Didžiąją Mekos moškę, šventyklos viduje tęsę žudynes, kad galėtų pagrobti Saudi Arabijos karalių Chalidą ir išreikalauti iš arabų valstybės didelių koncesijų. Korano dėsnių interpretacijoje. Jeigu karalius maišto metu būtų įkėlęs kojų į moškę, tai jis gyvas vargu būtų ištrūkęs. Saudi Arabijos kariai apsupo moškę, tris savaites neiko neišėlido, o vėliau pareikalavo pasiduoti. Visi vadai buvo suimti,išvežioti po svarbesnius arabų miestus ir didžiausiose aikštėse jiems buvo nukapotos galvos.

Karalius maištininkus įveikė, bet jis žino, kad karo atveju ne tik jam, bet ir visai Saudi Arabijai gręsia dar didesnis tarpusavis mūšis, nes Sovietų strategai, išstudijavę Mohameto pagrindinius dėsnius žino silpnesnias Korano vietas ir naudoja jas tarpusavei arabų kovai, kad galėtų palengvinti arabų pasipriešinimą Sovietų imperijai ir naujų tautų pavergimui.

Sovietų strategai, planuotojai ir karo vadai įsitikinę, kad nepajėgs Vakarų Europos taip lengvai paimti, kaip jie gali paimti atsilikusias Artimųjų Rytų Azijos tautas, paliko Europą ramybėje, o patys bandė įsistiprinti atsilikusiuose Afrikos ir Azijos kraštuose.

Angolą, Abisiniją, Pietų Jemeną, Mozambiką, Afganistaną rusams pavyko be didelių aukų paimti. Afrikoje rusai laimėjo svetimais kariais. Žarijas rusai ten žarstė svetimais nagais. Daugiausia jiems padėjo Kuba, prievarta priversta jos vadovybė, policija ir karo jėgos. Panašiu būdu Sovietų strategai bandė ir Afganistaną paimti. Jie pajėgė pastatyti į strategines pozicijas ištikimus partijos veikėjus. Tokiu buvo Afganistano prezidentas H. Amin, kai jo patarnavimai rusams nebuvo reikalingi, jis buvo nužudytas. Atrodo, kad prez. Amin norėjo taikos musulmonų tarpe, tuo tarpu Sovietų karo vadai norėjo paklusnumo. Vietoje savo idėjoms gyvenančio Amino, rusai pastatė Maskvos aklai klausantį Babraką Karmalį.

Rusai kontroliuoja Afganistano valstybės galvą ir vyriausybės vadus, bet iki šio meto Sovietų kariai dar nesijaučia saugūs ne tik pačiame Kabule, bet ir gilioje provincijoje. Afganistanieiai savo žemę, klimatą, kainus ir uolas labai gerai pažįsta, bet Sovietų karo vadai afganistaniečius dar neįtikino, kad Sovietų karo jėgos įsiveržė gerų tikslų vedamos. Ne tik Kabule, bet ir jo priemiesčiuose Sovietų karius afganų vaikai žudo kiekviena pasitaikiusia proga.

Liūdnos žinios, kai iš Afganistano grįžta mirusių karstai,bet dar piktesnės žinios iš laisvojo pasaulio labai blogai veikia visus Sovietų Sąjungos gyventojus. Niekad pasipiktinimo Sovietų valdžia pačioje Rusijoje nebuvo tokio didelio, kaip jis yra šiandien.

Fizikos profesorius Sacharovas, atomo skaldytojas ir atominės bombos planuotojas, visoje Rusijoje buvo labai gerbiamas. Bet jis nepritarė komunistų partijos planui užkariauti pasaulį. Jis buvo disidentas, siekė sudemokratinti Rusiją. Principe su jo mintimis sutiko didelė dalis sovietinės inteligentijos, bet jam priešinosi Sovietų valdžios atstovai ir Andropovo valstybinė saugumo policija.

Nutarus garsų profesorių ištremti iš Maskvos, atėjies būrys saugumiečių, pranešė jam, kad iš jo atimamos visos privilegijos, visi karo metu ir po karo duoti medaliai, pensijos, turtas, knygos ir duodama dvi valandos būtiniausiems daiktam paimti, nes jis niekad į šitą butą nebegrįš.

Be kitų atimtų privilegijų, jam pranešta, kad jis netenka teisės pasikalbėti su buvusiais savo pažįstamais, nutraukiamos korespondencijos su užsieniais ir tuojau iškeliamas į Gorkio miestą, kur bus pareikštos instrukcijos apie tolimesnį jo gyvenimą.

Sovietų maršalai ir karo vadai pavergė 17 milijonų afganistaniečių, bet jie nepajėgė įtikinti prof. Sacraravo ir tūkstančių jaunuolių, kurių komunistų partija yra pavergusi.

Sovietų valdžiai pavyko užimti Afganistaną, bet policija nepajėgia suvaldyti laisvės siekimo, beatgimstančio rusų tautoje ir visoje moderniškoje vergų imperijoje.

BR. MURINAS — Tiltas (Akvarelė)

PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KETVIRTOJO KONGRESO NUTARIMAI

(Tęsinys)

Kongreso svarstymuose mūsų dėmesys nuolat krypsta į okupuotą Lietuvą ir lietuvių tautos reikalus. Kiekviename Kongrese tas dėmesys nuolat didėja ir todėl, kad per pastaruosius kelerius metus taip pagausėjo pogrindžio leidinių iš Lietuvos. Jums galbūt sunku įsivaizduoti kokį didelį poveikį turi Lietuvos pogrindžio spauda Vakaruose gyvenančiam lietuvių jaunimui. Jaučiamės suartėję su lietuvių tauta, geriau suprantame savo uždavinius talkinti jums. Jūsų asmeniškos laisvės rizikavimas įpareigoja mus, laisvėje gyvenančius, kaip galima plačiau kitataučių tarpe paskleisti jūsų suteikiamas žinias apie Lietuvos būklę. Su džiaugsmu jungiamės į šio uždavinio vykdymą, nes tai įprasmina mūsų buvimą lietuvių tautos dalimi.

Mus giliai sujaudino ir pradžiūgino "Alma Mater" leidėjų betarpiškas sveikinimas Jaunimo kongresui ir skatinimas atsiliepti į pavergtos tėvynės gyvybinius reikalus. Už tai nuoširdžiai dėkojame. Iš savo pusės, tikimės, kad šis sveikinimas yra tik pradžia Lietuvos ir išeivijos lietuvių jaunųjų kartų dialogo. Esame įsitikinę, kad laikas yra tam pribrendęs.

Tikimės vėl iš jūsų išgirsti. Tikimės, kad jūs išgirsite mus.

Pasaulio lietuvių jaunimo
ketvirtasis kongresas
1979. VII. 27
Altengerg, VVakarų Vokietija

LAIŠKAS LIETUVOS JAUNIMUI

Mielasis Lietuvos jaunime,

Mes, Pasaulio lietuvių jaunimo ketvirtojo kongreso atstovai, susirinkę Altenberge, Vakarų Vokietijoje, atstovaudami jaunimui iš Argentinos, Australijos, Brazilijos, Didžiosios Britanijos, Italijos, Jungtinių Amerikos Valstijų, Kanados, Kolumbios, Prancūzijos, Švedijos, Urugvajaus, Vakarų Vokietijos ir Venecuelos, sveikiname jus, savo brolius ir seseris.

(Nukelta į 5 psl.)

J. KUČINSKAS

NAUJI METAI ATLANTE

(Tęsinys)

5 val. 45 min. po pietų vyksta svečių pristatymas laivo kapitonui. Visi apsirengia labai iškilmingai. Laivo kapitonas savo išeiginėj uniformoj atsistoja prie įėjimo į valgomąjį, o jauna laivo "hostis" pristato kapitonui kiekvieną svečią, pasakydama jo pavardę. Kapitonas paduoda ranką ir palinki sėkmingos kelionės. O valgomojo viduryje svečius pasitinka kelneriai su šampano taurėmis. Ir taip, begurkšnojant ir besišnekučiuojant, priartėja pietų metas.

Vakare vyksta dainininkės iš Anglijos Susan Paule koncertas. Koncertas nenuobodus. Visko ten buvo — populiarių dainelių, klasikinės muzikos ir operų arijų. Dainininkės balsas geras, dainų perdavimas įdomus. Jos pasiklausyti tikrai buvo malonu.

Su koncertu, vakaro malonumai dar nepasibaigė. Prasidėjo šokiai. Šoko dvejose salėse. Vienoje salėje šoko įviariausius šokius, neišskiriant nei valso nei polkos, kitoje salėje iki vėlumos skambėjo tik disco. Disco salė yra kiek pritemdyta, tik palubėse trykšta raudona šviesa, kuri visą aplinkumą padaro labai tinkamą tam triukšmingam šokiui. Visą laiką veikia baras ir vėlyvas bufetas. Bare galima gauti įvairių "stright" gėrimų ir kokteilių, o bufete įvairiausių užkandžių bei skanumynų. Tenka net stebėtis, kai pamatai storoką moterį ar vyrą, kurie prisikirtę gerų pietų valgykloj, dar apie 12 val. nakties ateina į kafeteriją ir nemažą kiekį įvairių produktų dar ir čia sudoroja. Iš tikrųjų nėra taip jau lengva atsispirti nuo tų skanumynų, kurių ten tiek daug sudėliota ir tavo akį taip vilioja.

Išaušo gruodžio mėn. 31 diena. Ryto saulė prasiskverbė pro mūsų kajutės langus ir mus pažadino. Dairomės pro langus. Tolumoje matosi žemė, kurios aukštos kalvos išlindę iš okeano. Tai Hispaniolos sala, kurioje yra įsikūrę dvi nepriklausomos valstybės: Dominikonų Respublika ir Haiti. Laivas pamažu prie jos artėja. Jau matosi nedidelio miesto vaizdas. Kažkur toli iš dirbtuvės kamino rūksta juodi dūmai. Matosi dideli akmenys, kyšą iš vandens. Jie laužo bangas, kurios arčiau krašto lyg ir padidėja, bet pasiekę krantą visiškai sulūžta. Pakrašty matosi sudužusio laivo griaučiai. Jo dalis su kaminu kyšo iš vandens, o ant jo sienos matosi užrašas "ARMA".

Mūsų laivas sustoja Atlante netoli kranto. Į uostą vis dar neįleidžia, nors uostas yra visiškai tuščias. Atsirado kažkokių trukdymų, kurių išsiaiškinimas pareikalauja 2 val. laiko. Žmonės laive nervuojasi, nes suplanuotos ekskursijos į salą jau vėluoja. Pagaliau laivas gauna leidimą ir įplaukia į uostą. Netrukus ir keleiviai pradeda išlipti į krantą.

DOMINIKONŲ RESPUBLIKA

Mes išlipam Puerto Plata uosto krantinėj. 1492 m. čia išlipo Kr. Kolumbas ir nutarė, kad čia yra pati geriausia vieta uostui. Tą uostą jis pavadino Puerto Plata, kas reiškia "sidabrinis uostas". Jis yra prisišliejęs prie Isabel de Torres kalno ir, kai balti debesys raitosi kalnų viršunėmis, atrodo, kad visas kalnas yra sidabru padengtas.

Išlipus į krantą, juodukų orkestras triukšmingai groja sutiktuvių maršą, o mažas vaikas, įvairiai besikraipydamas, šoka kažkokį laukinį šokį. Šalia padėta dėžutė pinigams. Į ją reikia įmesti pinigėlį, kad tuom parodytum, jog jų draugiškas sutikimas yra įvertintas. Krantinėje turistus apspinta būriai vaikų, kurie siūlo įvairias prekes, o kiti tiesiog elgetauja. Ir taip jie turistą jau nepaleidžia visą jo saloj buvimo laiką. Pradžioje susidaro labai slegiantis įspūdis. Tačiau dar laive buvom perspėti, kad perdaug į tuos vaikus nekreiptume dėmesio, nes toks jau čia yra gyvenimo stilius.

Norėdami geriau pažinti šią salą, nutarėm kiek pavažinėti po ją. Susėdam į nedidelį autobusą, talpinantį 12 žmonių ir su vadovu, kalbančiu angliškai, pasileidžiam į kelionę. Pirmiausia važiuojam apžiūrėti Puerto Plata miesto. Miestas įsteigtas jau 1502 m., tačiau pradėjo augti tik nuo 1870 metų, Vieta labai graži, gerai tinkanti miestui ir uostui. Gilioj įlankoj įsikūręs uostas, o ten pat esančioj lygumoj išsitiesęs miestas, aukštų kalnų apsaugotas nuo stiprių vėjų.

Įvažiuojam į neturtingų rajoną Čia gyvena plantacijų darbininkai. Vaizdas labai prastas. Namukai maži, gatvės siauros, kai kur grįstos akmenimis, daug šiukšlių ir purvo. Kai kur matosi nuskurdę daržai su daržovėmis. Vaikų labai daug. Vieni iš jų elgetauja, kiti pardavinėja įvairius menkniekius. Nuotaika labai slegianti. Neaišku, kaip tokiuose mažuose namelyuose gali sutilpti tokios gausios šeimos. Vyriausybė, atrodo, deda nemažas pastangas gyventojus aprūginti geresniais butais, nes pakeliui matėsi daugybė naujų statybų. Ten buvo statomi jau dau[illegible] ni ir jaukesni nameliai. Bet ar suspės viską ap[illegible] rūpinti? Juk skurdžių priauglis [illegible] Jis yra daug didesnis, negu statybu tempas [illegible] da nors ateityje čia bus daug problem[illegible] toju priaugl's peraugs visas pastangas [illegible] džiu vis dauges ir jie suvalgys viską, ka[illegible] ir ant galo išvarys ir baltuosius, kurie čia ta[illegible] gausiai kuriasi.

(Bus daugiau)

PATS SKAITYK IR KITUS PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

ŠVENTO RASTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Viešpaties palaiminimas daro turtingais ir neprideda sielvarto." — Pat. 10: 21

Mes džiaugiamės matydami kilnų pavyzdį, kokį paliko mūsų Viešpats. Jis buvo labai turtingas, bet atidavė viską. Jo auka buvo didelė, todėl ir jam suteiktasis atlyginimas buvo didelis. Kitą kilnų pavyzdį paliko Apaštalas Povilas. Jis ir buvo turtingas mokslu, gabumais ir įtekme, o gal ir finansais. Tačiau jis mielu noru paaukojo viską Viešpaties tarnystėje, linksmai tarnaudamas tiesai ir broliams. "Todėl Dievas labai išaukštino jėzų ir dovanojo jam vardą, kilniausią iš visų vardų," ir su juo taippat bus išaugštinti ir pagarbinti visi jo ištikimieįi pasekėjai.

ŠV. RASTO TYRINETOJAI
J. Muzikant, 195 Van Pelt Avenue, Staten Island, N. Y. 10303

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius
1938 S. Manheim Rd., Westchester, IL.
VALANDOS: 3—9 darbo dienomis ir kas antrą šeštadienį 8—3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2619 W. 71 St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses"
Val. agal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val. antrad. 1—4 popiet.
ketvirtd. 5—7 val. vak.
Ofiso telef.: 776-2880
Rezidencijos telef.: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Londra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas 2652 WEST 59th STREET
Tel. PR 8-1222
OFISO VAL.: pirm., antrad., trečiad. ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai. Med. bandažai. Speciali pagalba kojoms. (Arch Supports) ir t. t.
VAL.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—2
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PRospect 6-5084

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS
Prostatos, inkstų ir šlapumo takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
R. ŠERĖNAS
Tel. WA 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas į įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

DENTURE WEARERS
A major advancement
CUSHION GRIP
DENTURE ADHESIVE
one application holds comfortably up to 4 days

PASAULIO LIET. JAUNIMO IV KONGRESO NUTARIMAI

(Atkelta iš 1 psl.)

Atkeliavome iš įvairių pasaulio kraštų aptarti užsienio lietuvių jaunimo reikalus ir pagrįsti bei įprasminti ateities veiklą. Būdami Vakarų Vokietijoje, taip arti Lietuvos, gailėjomės, kad jūs negalėjote būti kartu su mumis. Tačiau jūs nuolat buvote mūsų mintyse ir širdyse Mes, kaip ir jūs, esame lietuvių tautos vaikai.

Mes tikimės, kad Pasaulio lietuvių jaunimo ketvirtojo kongreso nutarimuose atsispindi mūsų meilė Lietuvai, jos istorijai ir visai jos kultūrai.

Mes sveikiname jūsų drąsius žingsnius, kuriais ginate savo tautinius įsitikinimus. Ryžtingi Lietuvos jaunuolių žygiai savo pavyzdžiu iššaukia mūsų ypatingą pagarbą. Tačiau mes niekad nepamirštame ir tų, kurių vardai nepasiekia laisvojo pasaulio.

Šiuo laišku sveikiname ir tuos lietuvius jaunuolius, kurie yra išsklaidyti po Latviją, Baltarusiją, Sibirą ir kitas Sovietų Sąjungos dalis, po Lenkiją, ypač Punsko kraštą, bei įvairias Rytų Europos šalis.

Su Lietuva ir su jumis mus jungia nenutraukiamas ryšys. Stengsimės, kad jis augtų ir stiprėtų, padėdamas mums išlikti lietuviais. Kartu su jumis žvelgiame į šviesią tėvynės ateitį ir laukiame tos dienos, kada galėsime visi susirinkti laisvosios Lietuvos žemėje.

Pasaulio lietuvių jaunimo ketvirtasis kongresas
1979 m. liepos mėn. 27 d.
Altenberg, Vakarų Vokietija
(Pabaiga)

● Seniausias laikrodis yra Salisbury katedros bokšte, Wiltshire mieste, Anglijoje. Jis ten yra nuo 1386 metų, tik 1956 m buvo atremontuotas.

● "Kalbėk švelniai, bet turėk ilgą lazdą", pareiškė prez. Teodoras Rooseveltas. Tą posaki turėtų atsiminti dabartiniai politikieriai.

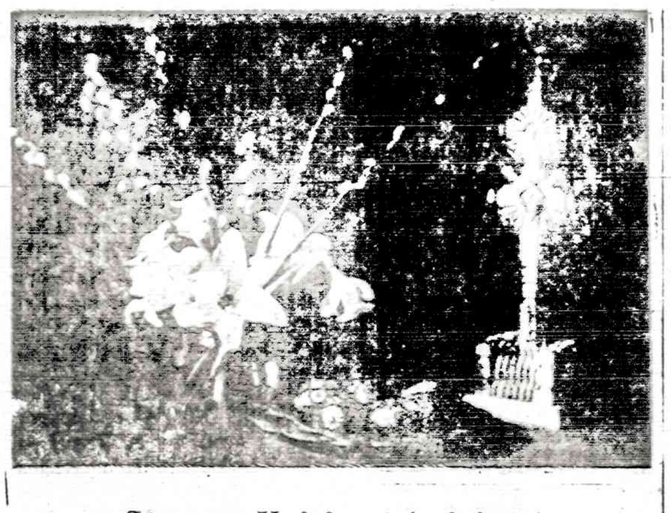

Stepono Kairio atsiminimai

(Tęsinys)

Visą reikalą apsvarstėm jau savo — vyresniųjų — tarpe ir nusistėme: visi renkamės gimnazijos salėje arkte dalyvauti; bet, jei gimnazijos popas Trojepolskis prieš aktą laikytų molebną, su pirmuoju jo žodžiu visi katalikai išeiname iš salės ir ramiai išsiskirstome po klases laukti pamokų pradžios. Apie vyresniųjų nutarimą buvo painformuoti vidurinųjų klasių mokiniai, apie mažuosius sąmoningai nutylint. Įvyko išvakarėse nusistatymas buvo visiems, kam reikalinga, žinomas. Jis vis dėlto nenuėjo tiek toli, kad apie jį žinotu gimnazija. Kiek atsimenu, nejieškojome savajam nusistatymui pritarimo ar paramos ir Šiaulių visuomenėje, nors dėl mums jos palankumo neabejojome.

1897 metų rugpjūčio 20 diena (sen. stiliaus) buvo gimnazijos akto ir mūsų bandymo diena. Paskirtą valandą visi susirinkome gimnazijos salėje, — mažiukai pirmose eilėse, vyresnieji už pakalų, — ir visi įtemptai laukėme, kas bus. Salės viršutiniame gale, kur kabojo caro Mikalojaus II portretas ir stovėjo pedagogams skirtas žaliai užtiestas stalas, iš šalies stovėjo ir altorius panašumas. Ties juo — šventiko pamaldų apdarai. Pedagogų tarpe buvo pats popas Trojepolskis — nevykusi Rasputinio kopija. Bus lietaus', pagalvojome nevienas mūsų. Ir tikrai: Trojepolskis ėmė rengtis, altorius buvo pastatytas ties stalo viduriu, ir popas, dilbtelėjęs į mus vilko akimi, užtraukė: 'Gospodu Bogu pomolimsia.' (Viešpačiuo Dievui pasimelsime.).

Ir staiga įtemptoje salės tylėje pasigirdo skardžiu balsu tarė žodžiai: 'Eikime' broliai.' Tuos Šiauliu gimnazijoje tartus pirmuosius lietuviškus žodžius rikteléjo Lalas Laumianskis, šeštosios klasės mokinys, mano šeimininkės sūnus. 'Broliai', kaip ir buvo sutarta, ramiai pradėjo eiti iš salės pro užpakalines duris ir pedagogų kambarį: vyresnieji pirmieji, mažesnieji paskui juos. Pirmuoju sumišimo momentu vyresniesiems niekas nekliudė išeiti; bet mažesniesiems gimnazijos sargai, inspektoriaus ar kurio kito įsakyti, pastojo kelią duryse, gaudė ir varė atgal salėn. Mes vyresnieji jau buvome besileidžią laiptais į apatinį augštą, kur buvo septintoji ir aštuntoji klasės, kai iš salės iššoko direktorius, inspektorius ir uoliausi pedagogai. Prasidėjo mažas pragarėlis.

Anksčiau minėtasis mokytojas Kozlovskij, juodašimčiu prarūgęs ir, be to, davatka, užbėgo už akių direktoriui ir persikreipusiu veidu isteriškai šuktelėjo: 'Policijos! Žandarnų'! Aštuntosios ir septintosios klasių mokiniai katalikai ramiai nusileidome žemyn ir susėdome klasėse savo vietose. Labiau išsigandę ir galvos netekę iššoko iš gimnazijos ir pasileido bėgti namo, išnešiodami po miestą pirmąsias žinias apie gimnazijoj įvykusį 'buntą'. Malobnas ėjo ir, kai pasibaigė, kai grįžo į klases ir mokiniai nekatalikai, susirinko pedagogų taryba ir prasidėjo išėjusiųjų tardymas. Tardyti pradėjo pačius vyresniuosius ir šaukė po vieną. Buvome ir tokį galą numatę, jam iš anksto pasiruošdami.

Mane pašaukė vieną pirmųjų. Kai atsistojau prieš gimnazijos direkciją, pasijutau negailestingo priešo apsuptas. Buvau pasiruošęs laikytis vyriškai. Tardė direktorius, retkarčiais kitų padedamas. Padėjėjų eilėje Kozlovskij buvo pirmutiniai, kaip ir ėmėjo laukti. Nebeatsimenu, kokių man davė klausimų, bet jų svarbesnieji buvo: dėl ko išėjau iš salės, ar veikėme susitarę, iš kur sužinojau, kad cerkvės lankymas yra nebeprivalus, ar kalbinau kitus, kad iš pamaldų išeitų, ar gerai esu padaręs, kad pats iš salės išėjau?

Kalbėjau 'aiškiais žodžiais', ir tai gal davė progos tardymo protokole pažymėti, kad Kairys kalbėjęs 'griežtu tonu'. Šiokiu ar tokiu tonu kalbėjau, bet, kai išėjau iš tardomojo kambario, neturėjau sau nieko prikišti, — sutartąją liniją išlaikiau kaip reikiant. Tuo momentu nebuvau linkęs jieškoti malonės mano teisėju akyse. Bet labai negausių išimčių mokiniai laikėsi vieningai, nebandydami kitiems suversti atsakomybės ir kaip gimnazistai parodė gana pilietinės drąsos bei solidarumo. Ypač vietai laikėsi trys Zigmai: Zigmas Novickis, Zigmas Mockus ir Zigmas Stanevičius.

Po įvykio, kurį mūsų istorikas Špakovskij pavadino, vozmutitelnaja vychodka v istori Šavelskoj gimnaziji' (pasipiktinimą keliąs įvyks Šiaulių gimnazijos istorijoje), kuri laiką viešpatavo nejauki tyla. Tą patį vakarą į p. Lovmianskienės bendrabutį, kur aš buvau, vyresniuoju', užėjo inspektorius Kochas. Visai susmukęs, — per įvykį gimnazijoje jam buvo pasidarę bloga, — verkdamas pradėjo mus graudinti 'Ką jūs pridarėt, Ir mane pražudėte, ir save pražudėte!' Ne tiek Kocho išvedžiojimai, kiek seno žmogaus bejėgios ašaros tiek mane paveikė, kad ir man pasidarė graudu. Ar ką jam sakiau ir ką sakiau, dabar nebeatsimenu, bet tuo momentu inspektoriaus Kocho nebenajėgiau laikyti vien priešu.

Po kelių dienų paaiškėjo mūsų likimas. Pedagogų taryba paskaitė baustinus 49 asmenis. Kaip mums vėliau paaiškėjo, pirmykštis tarybos sprendimas buvo mums daug žiauresnis. Baustinieji buvo susiskirstyti į tris grupes. Su trimis Zigmais patekau į sunkiausią baustinųjų kategoriją ir turėjau būti pašalintas iš gimnazijos su teise kur kitur stoti. Kiti buvo baudžiami lengvesnėmis baudomis, sumažinant elgesio pažymį, atimant teisę gauti stipendijų, pašalpų, dovanų už pasižymėjimą moksle ir t.t. Vilniaus mokslo apygardos globėjas tarybos nutarimo nepatvirtino. Dabar žau aiškėjo, kad Vilnius pats nebuvo laiku pasiuntęs gimnazijos direktoriui pranešimo, kad 'ukazas' atšaukiamas, ir globėjas pasijuto pats kaltas. Bausmės buvo labai sumažintos.

(Bus daugiau)

● Nebraska yra vienintelė valstija, turinti tik vienus įstatymų leidžiamuosius rūmus — Senatą.

Mažeika & Evans
Laidotuvių Direktoriai
6845 SOUTH WESTERN AVE
Trys Moderniškos Koplyčios Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

EUDEIKIS
GAIDAS — DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

NARIAI:
Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANSO PATARNAVIMAS
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

PHILLIPS - LABANAUSKAS
3307 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel.: OLympic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Tel.: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138 - 1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

A.A. diplomuotui agronomui
VYTAUTUI AGLINSKUI mirus,

broliams Algirdui bei dr. Kęstučiui Aglinskams ir giminėms nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Dr. DALIA ir LEONAS ŠULAI,
MAGDALENA ir PRANAS ŠULAI

ANNA SABONAITIS
(Pagal tėvus Šivickaitė)

Gyv. Marquette Parke, Chicagoje. Anksčiau gyv. Bridgeporte.

Mirė 1980 m. sausio 22 d. 7 val. vak., sulaukusi 86 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Panevėžio apsk. Amerikoje išgyveno 61 metus

Paliko nuliūdę: duktė Helen Jaksys, žentas Albert, sūnus John Sabonaitis, marti Marie ir kiti giminės, draugai ir pažįstami. Lietuvoje liko sesuo Salomėja Šivickaitė. Velionė buvo žmona mirusio John.

Priklausė Amerikos Legiono Dariaus-Girėno postui Nr. 271 — Moterų vienetui.

Kūnas bus pašarvotas ketvirtadienį 3 val. popiet Petkaus - Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st St., Chicago.

Šeštadienį, sausio 26 d., 9 val. ryto bus lydima iš koplyčios į Šv. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Visi a.a. Anna Sabonaitis giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą bei atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka —

Duktė, sūnus, sesuo, giminės.

Laidotuvių direktorius Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

Mūsų Bažnyčios narei
OLGAI PIPYNIENEI
Lietuvoje mirus,

jos dukrai dr. Alvinai Šabanienei-Wells su šeima, sūnui kuratoriui Heinoldui Pipynei su šeima, giminėms ir artimiesiems gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

LIET. EV. REFORMATŲ KOLEGIJA

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 4:00 4:30 val. vak. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto
Vedėja Aldona Daukus
Telef.: HEmlock 4-2412
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Powerful anti-itch drug you can buy without an Rx!
Stop itching fast of external vaginal, rectal, and other skin conditions. Doctors find even severe itching can be treated with a special drug. You can now get this anti-itch drug ingredient with no prescription in BICOZENE®. Use only as directed. The medically proven creme for itching. BICOZENE

CHICAGOS LIETUVIŲ TARYBOS ATSIŠAUKIMAS Į LIETUVIŲ VISUOMENĘ

Laisvė yra viena pačių brangiausių dovanų, kuria dangaus ir žemės Kūrėjas apdovanojo žmones. Dėl laisvės, kaip ir dėl garbės, galima ir reikia aukoti savo gyvybę. Tai šventi ir prasmingi žodžiai, kurie kiekvieno patrioto lietuvio širdyje kelia ne rą ir troškimą dėl laisvės siekių negailėti savo geriausių pajėgų.

Todėl minėdami savo tautos nepriklausomybės atstatymo ir atkūrimo šventę, turime sąmoningai ir ryžtingai atlikti savo šventą pareigą: pinigine auka, konkrečiu darbu ir savo dvasios pasišventimu siekti pilnutinio lietuvių tautos idealo — Laisvės.

Chicagos Lietuvių Taryba maloniai kviečia visas lietuvių organizacijas ir visuomenę gausiai dalyvauti Vasario 16-osios minėjime 1980 m. vasario mėn. 10 d. 2 val. popiet Maria High School auditorijoje.

Aukas organizacijos ir paskiri asmenys prašomi įteikti minėjime arba siųsti Chicagos Lietuvių Tarybos ižd. Irenai Sankus, 2520 W. 68th St., Chicago, IL 60629.

JULIUS KUZAS, pirmininkas

Punktukas Anykščiuose

PADĖKA

Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopa nuoširdžiai dėkoja Lietuvos Gen. Konsulei p. J. DAUŽVARDIENEI už prasmingą ir paskatinantį žodį, tartą š.m. sausio mėn. 20 d. Klaipėdos Krašto atvadavimo sukakties minėjime, LŠST pirmininkui p. K. MILKOVAIČIUI — už turiningą paskaitą, Klaipėdos Krašto Lietuvių draugijos atstovui p. J. ANYSUI ir sav. J. TAMULIUI — už tartą žodį, organizacijoms — Lietuvos Kūrėjų Savanorių sąjungai, LKVS "Ramovė" Čikagos skyriui, Mažosios Lietuvos Lietuvių draugijai, Vytauto Didžiojo Šaulių rinktinei ir Cicero "Klaipėda" jūrų šaulių kuopai — atsiuntusioms vėliavas į minėjimą, Klaipėdos Krašto atvadavimo kovų dalyviams J. TAPULIONIUI, J. TAMULIUI, A. MATUKUI, B. AMBRAZIEJUI, A. URBONUI ir V. TALLAT-KELPŠAI, savo atsilankymu dar daugiau įprasminusiems minėjimą, p. JUODVALKIUI — už padovanotą meniškai pagamintą Klaipėdos miesto herbą, Vytauto Didžiojo Šaulių rinktinės vadovybei ir pirm. V. IŠGANAIČIUI — leidusiems nemokamai pasinaudoti patalpomis, p.p. A. LYMANTUI ir V. BAKŪNUI — už antroje programos dalyje knygos "JŪROS KELIAIS" aptarimą, aktoriui inž. K. OŽELIUI — už paskaitymą ištraukų iš knygos, LDK Birutės draugijai ir visų aukščiau minėtų organizacijų vadovybėms, nariams ir plačiajai Čikagos lietuviškajai visuomenei — gausiai minėjime dalyvavusiems.

Taip pat nuoširdus ačiū dienraščiams NAUJIENOMS bei DRAUGUI ir radijo programos "MARGUTIS" vedėjui p. P. PETRUČIUI — už informacinius pranešimus Klaipėdos Krašto atvadavimo sukakties paminėjimo bei knygos "Jūros Keliais" pristatymo reikalais ir visiems — bet kuo prisidėjusiems — siems prie šio Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos renginio organizacinių bei pravedimo darbų.

Su jūriniai šauliška pagarba,
Gen. T. Daukanto Jūrų Šaulių Kuopa

Afganistane liejamas lietuvių kraujas

Viena lietuvių šeima Amerikoje šiomis dienomis gavo iš okupuotos Lietuvos savo giminių laišką, kuriame pranešė, kad nelauktai ir netikėtai mirė jų sūnus. Nerašo kokia mirė liga, kur mirė ir kas yra netikėtos mirties priežastimi.

Giminės Amerikoje iš senesnių susirašinėjimo laiškų žinojo, kad jų giminės mirusis sūnus buvo rusų kariuomenės kapitonas, tarnavo vienoje tankų divizijoj ir vadovavo kuopai. Paskutinė jo stovėjimo vieta buvo Azijos dalyje prie Taškento ir Dušambe Amu Daryja upių deltoje, netoli Afganistano ir Pakistano sienų.

Giminės Amerikoje suprato nuo ko mirė jų giminių sūnus, kur mirė ir kokia yra tikroji mirties priežastis. Aišku kiekvienam, kad lietuvis tarnavęs rusų kariuomenėje kapitonu, su savo divizija buvo pasiųstas į Afganistaną kovoti su sukilėliais ar partizanais.

Amerikoje gyveną giminės yra senesnės kartos emigrantai. Bet jų šeima nėra "progresyvieji" ar juos užjaučiantieji. Jie yra susipratę lietuviai, sielojasi savo tėvų gimtinės nelaime prisideda savo aukomis prie pavergtos Lietuvos išlaisvinimo iš rusų okupacijos. Gavę laišką su pranešimu apie jų giminių vieno sūnaus mirtį, greitai viską suprato ir suprato dėl ko giminės apie mirtį ir jos priežastį laiške neminėjo nieko smulkiau. Iš jų kalbos supratau, kad ir jų giminės okupuotoje Lietuvoje nėra komunistai, o žuvusis ar mirusis sūnus, kiek suprato iš susirašinėjimo laiškais, nebuvęs partietis ir parsidavęs rusams. Jam patikę karinė tarnyba ir jis pasirinko karininko profesiją. Skaudu ir liudna, kad ir lietuviai priversti lieti savo kraują už Maskvos imperializmą ir pastangas sukomunistinti pasaulį.

K. Pipiras

Klaipėdos atvadavimo sukaktis Lietuvių sodyboje

Ši istorinė sukaktis buvo pagerbta sausio 13 d. 1980 mt. Pagerbimo vyksmo eigą pradėjo Alvudo pirmininkas dr. J. Adomavičius. Savo tartą žodį vienybės sąvoka akcentavo jos svarbą ir galią menamai šios sukakties įvykį, kai 1923 m. sausio mėnesį Klaipėdos Krašto lietuviai sukilo prieš prancūzų hegemoniją, tai broliai lietuviai iš nepriklausomos Lietuvos atskubėjo su pagalba ir vieningai kovodami laimėjo.

Anelė Kirvaitytė sugiedojo: Apsaugok, Aukščiausias, tą mylimą šalį ir dainavo — Kovoj jūs pražuvot mielieji kariai ir Mes žengiam su daina. Sekretorius Ant. Kevėža paskaitė savo eilėraštį "Klaipėdos atvadavimui". J. Ramoška dainavo: Pajūriais — pamariais ir Kaip aras pašautas. Vincas Kuliešius deklamavo savo kūrinius—Kai sudužo varpas, Tėvynės prisiminimams ir humoristiką: Pensininko dalia.

Alfonsas Šidagis padainavo: Graži tėvynė mano, Ulonai — ulonai ir kt. Dr. Adomavičius padeklamavo: Oi, neverk motinėle. Palaiminti būkit ir duetu su An. Kirvaitytė atliko melodeklamaciją: Laiškas iš Lietuvos ir Giedriaus pasakiečią apie dvi kūmutes.

Visų šioje sueigoje dailiojo žodžio bei dainos meno pasirodymo viršune buvo gyvo liūdininko Kl. Kr. sukilime dalyvavusio karininko J. Tapulionio pasakyta kalba. Išsamiuose prisiminimuose jis vaizdžiai apsakė sukilimo žygius, kovas, tamsesnes bei skaidresnes akimirkas ir nepalaužiamą ryžtą laimėti. Arti 40 asmenų pranešimo klausėsi su dideliu dėmesiu. Dr. Adomavičius ir An. Kirvaitytė p. Tapulioniui ir jo žmonai įteikė gyvų gėlių puokštes, išaugintas Sodybos šiltadaržyje.

Toliau K. Klimavičienė paskaitė savo jumoristinius kupletus. M. Čepulionis padainavo Daug, daug dainelių. Martinas Nagys fotografavo.

Pabaigai visi buvusieji kartu sugiedojo giesmę Marija, Marija. Kaip visada, norintiems žinoti, buvo matuojamas kraujo spaudimas nemokamai. Sekmadienių pažmoniai kaip ir anksčiau bus tęsiami Lietuvio Sodyboje su kultūrine programa Įėjimas visiems laisvas.

O. Algminienė

TRUMPAI

★

— Imigracijos ir naturalizacijos tarnyba praneša, kad Amerikoje gyvenantieji visi svetimšaliai, neturintieji JAV pilietybės, privalo kasmet nuo sausio 1 d. iki 31 d. registruotis, užpildant kortelę, kuri gaunama pašto įstaigose. Užpildžius, priklijuoti pašto ženklą ir įmesti į pašto dėžutę. Neužsiregistravę gali būti baudžiami.

— Tauragės klubo metinis narių susirinkimas įvyks sausio 27 d., sekmadienį, 1 val. popiet Šaulių Namuose, 2417 W. 43rd St. Nariai prašomi atsinešti mokesčių knygutes. Susirinkimas įvyks, nežiūrint atsilankiusių narių skaičiaus. Po susirinkimo bus vaišės. Valdyba

— Horoscopes or Astrologic Tarot Card Readings. Saturday 11 to 5 no appointment necessary. ELINOR JAKSTO, 17 N STATE St., Rm. 1717. Mes kalbame lietuviškai. 782-3777 o 925-8392. Professional Member American Federation of Astrologers. (Pr.)

— Bilietai į iš Pietų Ameriko atvykstančių tautinių šokių grupės "Ąžuolyno" ir vokalinio vieneto "Žibučių" koncertą gaunami Vaznelių — Gifts International parduotuvėje, 2501 West 71st St. Bilietų kaina $6, $5 ir $4. Koncertai įvyks vasa. 22 ir 23 dienomis Jaunimo centre.

● SPECIALI 20% NUOLADA PRISTAČIUS ŠĮ SKELBMĄ. Auksiniai ir sidabriniai rėmeteželiai, žiedai, gintariniai karoliai, auskarai ir kiti papuošalai. PERKAME sidabrines ir auksines monetas bei pašto ženklų kolekcijas. Mokame aukštas kainas. PATRIA, 4207 So. Sacramento - prie Archer. Tel. 247-5081 (Pr.)

Ilgametis patyrimas — sąžiningas darbas
Jei ruošiatės keliauti — kreipkitės į Lietuvių Įstaigą:
American Travel Service Bureau
9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643
Telef. 312 238-9787
● Nemokamas patarnavimas užsakant lėktuvų, traukinių, laivų kelionių (cruises), viešbučių ir automobilių nuomavimo rezervacijes; Parduodame kelionių draudimus; Organizuojame keliones į Lietuvą ir kitus kraštus; Sudarome iškvietimus giminių apsilankymui Amerikoje ir teikiame informacijas visais kelionių reikalais.
● Taupykite skrisdami Chartered lėktuvais, tik reikia rezervuoti vietas iš anksto — prieš 45 - 60 dienų.

OWNER-OPERATORS
D.O.T. qualified with tandem axle tractor for piggy back operation. Pick up and delivery within a 400 mile radius. Chicago-based, excellent pay package.
(312) 226-7828

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
MARIJA NOREIKIENĖ
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 ● Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.
MAISTAS IŠ EUROPOS SANDĖLIŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
V. VALANTINAS

REAL ESTATE
Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE
PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOŠIMČIAIS MĖNESINIAIS ĮSIMOKĖJIMAIS.
DĖL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į:
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. VIrginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
● NAMŲ PIRKIMAS ● PARDAVIMAS ● VALDYMAS ● NOTARIATAS ● VERTIMAI.
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

LIETUVIŠKAS RESTORANAS su namu ir visais moderniais įrengimais Marquette Parko centre. Lengvos pirkimo sąlygos, labai geras biznis, reta proga.
ŠIMAITIS REALTY

Notary Public
Insurance, Income Tax
2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878, 839-1784 arba 839-5568.

M. L. S.
Gausus namų pasirinkimas pietvakariuose
SUDRAITIS REALTY
Įvairi apdrauda —INSURANCE
BUTŲ NUOMAVIMAS—parenkam nuomininkus
6600 S. Pulaski, Chicago
Tel. 767-0600.

ELECTROS ĮRENGIMAI, PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą.
Dirbu ir užmiesčiuose greit, garantuotai ir sąžiningai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DĖMESIO
62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai $106 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams
Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

A. TVERAS
Laikrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2646 West 69th Street
Tel. REpublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4059 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY
F. Zapolis, Agent
3208½ W. 95th St.
Everg. Park, Ill. 60642, - 424-8654
State Farm Fire and Casualty Company

ATSIMINIMŲ SKIRSNELIAI

Graži, lengvai skaitoma ir domi 250 puslapių knyga surauta autoriaus troboje.

Čikagos ir apylinkės lietuviai, kirsnelių mėgėjai, prašomi atkreipti ir knygą pasiimti. Kitur gyvenantieji prašomi užsisakyti paštu.

Knygos kaina — 5 doleriai.

Autoriaus adresas:
7114 S. Campbell Ave.,
Chicago, IL. 60629.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

padėti teisininko Prano Šulo paruošta, — teisėjo Alphonse Vells peržiūrėta. "Sūduvos" leista knyga su legališkomis formomis.

Knyga su formomis gauna ma Naujienų administracijoje 739 South Halsted St., Chicago, ILL. 60608. Kaina $3.00, Pašto išlaidoms pridėti 90c.

Hot Springs, Ark.

Vietinis ALTos skyrius š. m. vasario 9 d. 2 val .popiet YMCA salėje, 500 Quapaw, rengia Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo 62-ųjų metų sukakties minėjimą su nauja įdomia menine programa, kurią atliks Lapinskų šeima iš Chicagos.

Visus Hot Springs ir apylinkės lietuvius maloniai kviečiame minėjimą apsilankyti ir pasigėrėti menine programa.

Valdyba

—Paul McCartney, buvęs dainininkų grupės Beatle narys, suimtas Tokijo aerodrome už marijuaną. Jis prašė leisti įsivežti į celę gitarą, bet japonų pareigūnai neleido.

PATS SKAITYK IR DAR KITUS PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia
DRAFTSMEN
Structural Steel Shop Detailers.
Overtime, free insurance, hospitalization and vacation.
Call 922-6310

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkių reikia
SECRETARY
Experienced person wanted for typing, bookkeeping, payroll and purchasing. Northside location. Benefits.
472-1260

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d.
Ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629